

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

FATMA MIRZA
RIZA KHAN

*Persiske ministerns
dotter som persisk
prins.*

SKRÖNIKA

EN HEDERSBETYGELSE AVBÖJD I rätt tid åstadkommer ofta mer förökad glans, tänker förmodligen med salig Livius Bernhard Shaw i dessa dagar när han med sin stora landsman grubblat över frågan »att vara eller icke vara» Nobelpristagare. Så mycket är tydligt att Nobelstiftelsen i år får undvara sin ryktbaraste personlighet och Tora Teje går miste om den komplimang hon annars skulle fått för sin tolkning av Sankta Johanna. Och hon kunde behöva någon uppmuntran efter sin tårdränkta ledsamhet i »Brevet med de utländska frimärkena» som poststyrelsen gärna kunde lagt beslag på eftersom det tydliga var feltryck. Bättre lycka ha två andra scener Oscars- och Konserthusteatern var och en med sin säkra kassapjäs. Lindorms roliga stycke ger de bästa förhoppningar att vi här har den dramatiker som man så länge saknat och Benaventés Marionetterna är en utomordentligt intagande pjäs där Per Lindbergs genialiska förmåga som regissör firar en verklig triumf. Det är stora ord men ingenting att pruta av på. En iscensättning som däremot inte försiggått alldeles utan kritik har skett i samband med de bröllophögtidligheter varav nu efterdyningarna börja lägga sig. Vid ett tillfälle som detta bör man väl vara angelägen om att låta de främmande gästerna se representanterna inte blott för vår militära och ämbetsmannavärld utan i lika hög grad för vår andliga odling. Men slottsfesternas arrangörer måtte följa en mycket förlegad rangrulla ty vid den stora banketten fanns icke Vetenskapsakademien, icke Svenska Akademien, icke Stockholms högskola, icke Nobelstiftelsen, icke Nordiska Museet representerade — man skulle kunna hålla på än längre med uppräknningen men det sagda är tillräckligt för att bevisa nödvändigheten att lägga om inbjudningarna och hellre om så behöfs utesluta generalkon-

sulerna för Patagonien och Surabaya, så betydelsefulla för samhällsutvecklingen de än må vara. Medan man är i fart med att reformera kunde man till nästa kungamottagning också klä upp perrongen med en skara klädd i våra vackra nationaldräkter, det är dock sådant som intresserar främlingen likaväl som han är mer tacksam att möta Selma Lagerlöf, Svante Arrhenius och Sven Hedin än att bli föreställd för en hel rad av officiella personer vilkas namn han glömt ögonblicket efter sedan det sagts.

Bland officiella personligheter har generalstabschefen i dagarna tagit till orda för att låta det dödsdömda Göta livgarde kvarstå. Försvagandet av våra militära krafter försiggår icke utan opposition från flera håll. På Gustaf Adolfsdagen den 6 november hade en okänd hand satt upp på monumentet å Gustaf Adolfs torg ett papper varå lästes några verser. Papperet togs snart bort men verserna äro förtjänta att tryckas av:

Förfäras ej du lilla hop
fast sossarna ha grävt en grop
vari de tro dig falla.
Visst smälter den vår svenska här,
vem tar dock ej till sitt gevär
om krigets trummor kalla.

Tycks svensken också trög och lat
och föga skickad till soldat
Jag dock ej modet fäller
Jag känner mina gossar blå
och vet hur deras hjärtan slå
när som det allvar galler.

Vid Narva och vid Breitenfeld
blev fordom en mot tio ställd
men segrar dock han vunnit.
Tro ej att utspätt är hans blod
än lever samma mannamod
fast sekler ha förrunnit.

*

Bland mängden av afficher som skrika från husväggarna har mitt öga fastnat vid namnet Vasa Pritroda, något nytt musikaliskt underbarn på 48 år. Det sällsamma namnets första del klingar ju välbekant, emellertid lär han inte vara någon senfödd Vasaättling. Musiktribunens heroer äro i allmänhet utstyrda med icke blott lockar som skulle kommit Absalon att avundas utan också med namn bisarrare än en rapsodi av Krztsvkr. Det påminner om vad som hände Bon Soir när han engång skrivit en betraktelse däri han raljerat med en känd musikskribent. Dagen efter mötte Bon Soir sin ärade vän och chef, redaktören, som visserligen log när han talade om den roliga artikeln men på samma gång tillade: men vilken våldsamt fantasi du har människa!

— Hur så? frågade Bon Soir och såg oskuldsfull ut som en nyutsprucken konfirmationsblomma.

Charleston är det stora diskussionsämnet för dagen. Den är ful, för att inte säga anstötlig, anse somliga, vacker anse andra. Fru Lisa Bryde, vår kända danslärarinna, säger klokt att den kan vara vacker, om den dansas rätt, vilket emellertid sällan är fallet. Som illustration till hennes åsikt foga vi dess bilder av ett danspar från hennes egen skola. Först se vi hur charleston dansas fel — och mest — med överdrivet slängande av benen. Nästa bild visar hur charleston dansas rätt med den ytterst diskreta rörelsen av fötterna åt sidorna — rytmen skall göra det och inte benens släng.

Tror du inte, fortsatte redaktören, att han blir arg åt att du stökat till hans namn på det viset. Det finns dock gränser!

Vad står det då? frågade Bon Soir, som började bli orolig.

Du har ju kallat honom — ha-ha-ha — Moses Pergament!

Det tog en lång stund innan den skämtsamma skribenten hann övertyga sin chef att han för en gångs skull varit högst allvarlig i sitt skriverseri. Som ni förstår hände detta redan innan den som bar det märklige namnet fått det så känt och erkänt som nu. Förresten vem kan rå för vad namn man fått. Jag är rätt bekant med en person vars namn med en lätt förvrängning — Schiller Jönsson — någon gång haft hedern att smädas i Fäderneslandet. Nå den tidningens dagar äro väl räknade så det tjänar inte mycket till att kosta ett skott krut på rovdjuret. I stället torde det vara skäl att sträcka ut räfsten till dem som tyckas hylla satsen »Envar sitt eget Fädernesland» och göra sitt bästa att pådikta varandra de skamligaste beskyllningar. Jag vet inte hur det är i andra delar av landet men i Stockholm åtminstone existerar en sådan trafik. Och de värsta sladderkärningarna äro representanterna för det kön vilket dock redan Hamamal givit rådet

Klok och försiktig
vare var man,
i förtroende varsam.
Ofta de ord
åt andra förtros
man dyrt får gälda.

Till ursäkt får väl sägas att orden förlorat sin ursprungliga valör för dessa herrar som lättsinnigt bolla med frånvarandes heder. Att t. ex. vara sexuellt abnorm är i deras ögon bara en liten egenhet ungefär som att gå med halmhatt i november.

CELESTIN.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

KUNNA MAN OCH KVINNA VARA VÄNNER?

DE KVINNliga STUDENTERNAS KONSERVATIVA SVAR.
EN ÖVERRASKANDE — KANSKE FARLIG — UPPTÄCKT.

»ZEBRAN ÄR ETT RANDIGT DJUR, ränderna gå aldrig ur» ger bestämt ett riktigt bra motto över skildringen av kvinnans psyke och historia. Ja, av hela mänsklighetens för den delen, skulle jag tro.

Här samlas en hop shinglade unga damer från en högskola och man väntar att nya himlar och en ny jord skola uppstå. Detta är nu tidens frigjorda, pietetslösa, förkättrade, shinglade ungdom. Döm då om ens överraskning, när dessa unga damer visa sig vara lika konservativa innanför huvudets ben som de äro modernt tillklippta utanpå!

Kvinnorörelsen har från början haft två märkliga parallella linjer, vilka emellertid ibland haft den lilla egenheten att både mötas och skära varandra. Dels skulle kvinnan bli mannens like med mannens arbete och intressen, dels skulle hon föra en isoleringspolitik för sitt kön med kvinnlighetens emblem i vapenskölden. Ett utslag av de båda linjernas originella möte var exempelvis bildandet av kvinnliga studentföreningar i universitetsstäderna. Och vad Stockholms nybildade kvinnliga studentförening beträffar tycks den med ära föra traditionens runor från de första studentskornas dagar och frejdigt traska fram på båda vägarna. Jag hoppas, att studentskorna i fråga inte bli stötta om jag här avslöjar att de äro — åtminstone i ett stycke — konservativa, ty deras diskussion om vänskapen mellan man och kvinna skulle ha glatt deras mormodrar. Ränderna gå aldrig ur — — — Gud ske lov.

Vänskapsproblemet förr ...

När studentskornas äldre kamrat dr Alma Söderhjelm — akademiskt titulerad docenten den kvällen — inledde diskussionen med att tala om vänskapsproblemet på sin studentsketid, logo naturligtvis de shinglade åt den tidens indignation över en ensam studentska på teatern med en manlig individ, men dr Söderhjelm hade nog också väntat att de skulle le åt hennes gammalmodiga åsikt att uteslutande vänskap är så gott som otänkbar mellan en

Ett gammalt men evigt nytt ämne: "vänskapen mellan man och kvinna" diskuterades härondagen vid ett samkväm i Stockholms kvinnliga studentförening. De unga damernas svar på frågan var så pass märkligt att det vore synd om det icke kom ut till en större allmänhet. Vi ha därför gjort en liten resumé av diskussionen och vill någon fortsätta i våra spalter, så var så god.

man och en kvinna. Man kallar det kanske vänskap, men det är i så fall kamratskap och av den sorten fanns även mellan män och kvinnor av svunna studentgenerationer, fastän kamratskapet då ännu inte hade samma friska jordmån och samma fria luft att trivas i som nu, utan kringsnördes av en massa trånga fördomar. Vänskap mellan man och kvinna är oftast början till kärlek, en ingrediens i kärleken och någon gång en efterskörd till kärleken, menade dr Söderhjelm. Som ingrediens bör den framförallt inte saknas i äktenskapet såsom så ofta var fallet förr i världen.

... och nu.

Många beskäftiga och pryda mödrar skulle av de kvinnliga studenternas diskussion genast trott sig ha fått en kärkammen skopa vatten på sin kvarn. Slut med alla biobesök med en »god vän», alla sportfärder, alla jazzaftnar och stopp för alla motvilliga eftergifter för dotterns: »vi äro bara goda vänner — — — mamma är verkligen tarvlig som inte kan fatta det» o. s. v. Men ingen vettig mamma av en ny tid drar ut sådana konsekvenser av studentskornas svar. Djupare än så går både problemet vänskap mellan könen och uppfostran. Den mor som besinnar att varje tid har sina former, som det alltid är dumt och ofta farligt att misstänka, pryder sin plats.

Majoriteten av studentskeeliten på Margaretaskolan svarade alltså nej till dr Söderhjelmns fråga om vänskap, uteslutande vänskap, kan existera mellan man och kvinna.

De talade sålunda:

Mellan två »vänner» av motsatt kön sitter alltid den erotiska spänningen på lur, koket-

teriet, behagsjukan tar alltid ut sin rätt i större eller mindre dosis. Och intet ont i det. Vänskap mellan man och kvinna döljer oftast kärlek eller är ett surrogat för denna. Vän i den innerlighet, uppoffring och förtrolighet som en idealisk vänskap fordrar kan inte en man vara till en kvinna och vice versa. Om sedan kvinnor inbördes kunna vara det — ja, det var man visst inte heller så övertygad om. I valet inför de olika perspektiven fanns till och med en och annan som föredrog vänskap med mannen — »man känner sig alltid mera upplyft i herrsällskap» såsom en ung dam till stor förtjusning yttrade.

Den underbare mannen.

Överhuvudtaget tycktes studentskorna förresten hysa all tillbörlig respekt och beundran för mannen. Om studenterna tro — vilket de naturligtvis gärna göra — att studentskorna på sina tésammankomster gadda ihop sig mot skapelsens herrar, så skulle de bli angenämt överraskade — och mer smickrade än vad som var nyttigt för dem — ifall de kunde osynligt närvara och höra på. Mannen fick så mycket beröm, så. Han var mera att lita på än kvinnorna i kamratskap, han var trevligare sällskapsmänniska, han hade logik — ny upptäckt! — och gud vet, om han inte rent av var mera begåvad än en kvinna kan vara. I vilket fall konstaterade en säker ung dam att kvinnlighet och intelligens äro två oförenliga begrepp. Men då exploderade det verkligen lite varstans bland de söta studentskorna, som hade kokett shingel och kunna lösa en ekvation medan de vända omeletten i sin studentkulas kokvrå. En del syntes också vara nog intelligenta och kvinnliga att just då smita ut från diskussionen — kanske för att gå med någon manlig »kamrat» på bio.

Ty kamratskap mellan könen höll man styvt på. Kamratskapet i arbete och sällskapsliv, är den nya tidens stora nyhet, för övrigt helt enkelt framtvingad av de nya förhållandena. Och vart skulle det barka hän, om icke män och kvinnor kunde arbeta tillsammans som kamrater?

— e.

BARN FÖRSÄKRINGAR

SVEA

STUDIEFÖRSÄKRINGAR

HUVUDKONTOR: GÖTEBORG, V. HAMNGAT. 3.

M I N M O R —

P R I N S E S S A N M I R Z A R I Z A

Professorskan Emmy Lindberg, ett ungdoms-porträtt.

JAG SER EN TAVLA, SOM HÄNGER på väggen över gröna långsoffan i min mors rum, denna mjuka, gröna soffa, som under min barndoms lekar var för mig än ett oändligt hav att drunkna i, än en kunglig kalesch att åka uti och än en djup, grön skog, där man kunde gömma sig för rövare. Tavlan, som en fin pensel målat i olja, är så starkt färnissad att den blänker liksom emaljerad. Den framställer porträtten av tre barn — två flickor och en gosse. Barnen bläddra i en bilderbok. Men ingen av de tre se ned däri. Tavlan är målad så, att alla tre par ögon följa åskådaren, vart man än går. Barnen äro klädda i lillgamla dräkter, såsom barnen buro på 1850-talet. Gossen har blonda lockar över en blå sammetsjacka och den yngsta lilla flickan är även ljuslockig och håller ett viktigt litet pekfinger i vädret, alldeles som hon ville pränta in något i syskonens minne.

Men det är i synnerhet bilden av den äldsta av flickorna, som jag ser framför mig. Hennes ögon äga en underbar, djupblå blick. Det är icke ögonens form och färg, som är så särskilt tilldragande, det är uttrycket på en gång ljust, blygt och tänkande. Det fina, lilla ansiktet är omramat av mörka flåtor, att de äro vikta två gånger om varandra och ändock hänga de långt ned över de bara axlarna.

Detta är min mor som barn. Sådan var hon alltså, då hon alldeles ensam dansade c a c h u c h a på en bal, dit hon var bjuden med sina föräldrar. Man har berättat det för mig utförligt.

Hon var ännu i tamburen och ytterkläderna hade hon ännu ej fått av sig. Då var det någon där inne vid klaveret som spelade upp en eldig dansmelodi, en cachucha, den tidens mest dansade dans.

Persiens minister i Stockholm prins Mirza Riza Kahn är som redan förut är berättat gift med en svenska, författarinnan Elsa Lindberg båda nu i Stockholm med sin dotter, vars foto pryder Iduns omslag denna vecka. Prinsessan ägnar sig fortfarande åt skriftställerier såsom framgår av denna pietetsfulla minnesskildring ägnad hennes mor och för övrigt synnerligen läsvärd som en tidsbild.

Och in dansar lilla Emmy Wiik, hon som var ansedd som den blygaste bland de blyga hon som rodnade bara man såg på henne. Hon dansar nu alla turer igenom och lyfter de späda armarna över huvudet. Under den yra dansen faller pälsen av henne och bahytten glider ned. Av alla ytterkläderna har hon snart bara de skinnfordrade höga galoscherna kvar. De hindra icke de små fötterna i dansen. Hennes mor, som håller strängt på ett sedesamt uppförande, vill taga henne i armen och föra ut henne. Men balgästerna som slagit sin åskådarring runt om, äro förtjusta att se denna lilla graciösa flicka i sina vida, vita tyllkjolar. Och ett gammalt kammarråd upphäver sin röst och säger: — — — »Låt lilla Emmy Wiik dansa! Låt henne vara lycklig. Ty hennes själ är musik» — — —

Det är detta jag tänker på då jag ser min mors barndomsporträtt framför mig. Sådana ögon måste den hava, för vilken musiken blev det högsta. Redan under barnåren hade den ju kommit henne att glömma all blyghet och ängslan och förvandlat henne från puppa till en fjäril.

Sådan tänkte jag mig henne, i luftig, vid kjol, med vippande volanger över små fötter i svarta skor med korslagda band, då hon lekte i den stora trädgården framför sina föräldrars villa. Det som hon mest älskat att leka med som barn hade varit ett vitulligt lamm som hon ledde i band samt en liten hund, som hette Finella och haft så långa öron att de måste fästas upp med hårnålar, när hon åt; och en hög, svart hingst, som hon fick rida på och som var snabbare än alla andra hästar i världen.

Helst såg jag henne i inbillningen ledande det vitulliga lilla lammet i skärt sidenband. Bråkande sprang det efter henne på spensliga ben. Med knäppande små sirliga hovar följde det henne ända in i rummen. En gång hade jag som premium i skolan fått ett bokmärke, som framställde just en sådan liten vacker flicka i vid, vit tyllkjol, svart sammetsbolero, vita underärmar och stor schäferhatt med fladdrande band. Även hon ledde i rosafärgat sidenband ett vitulligt litet lamm.

Och så tycktes hon för mig var bilden av min mor som barn — hon som endast lekte sådana fina, sirliga lekar, som ej smutsade hennes smala, vita händer och ej skiynklade hennes tyllvolanger. Alltid före-

föll hon mig så övernaturligt vän och ljuv — en söndagsbild att läggas in i psalmboken och drömma om och blev för mig sålunda den synliga formen av allt ömtåligt fint och rent och vackert i världen.

Det var i Hälsingfors, borta i Brunns-parken långt senare jag i verkligheten sedan återsåg trädgården med rosenbuskarna, där min mor lett sitt vitulliga lamm. Det var lilla Ida, hennes gamla barnsköterska, som här blev den berättande röst. Framför hennes namn måste alltid sättas epitetet »lilla». Ty hon var en dvärg. Hon var ej större än jag själv som barn och med ett ansikte skrynkligt som ett vinteräpple. Hon talade alltid om sig själv i tredje personen och sade aldrig »jag». Både i tal och handling var hon självförnekelsen personifierad. Hon fanns ej mera till för sig själv, hade helt och hållet gått upp i min mors familj, vars trotjänarinna hon förblev intill sin död.

Om aftonen, när alla andra brukade gå ut och vi blevo hemma ensamma — hon som den äldsta och jag som den yngsta — då var det i alla fall icke alls tråkigt och ledsamt. Lilla Ida satte sig bredvid min säng och så berättade hon — mest om min mors familj, som hon var så stolt över att tjäna. Hon hade sitt eget sätt att lägga och vända sina ord. Hon brukade blicka helt finurligt och knipa med de skrynkliga ögonlocken vid särskilt dramatiska effekter, och hennes finska brytning var så hemtrevlig tyckte jag och trivsamt att lyssna till.

»Elsas mamma är av en familj, som man måste vara stolt över att tillhöra. Var och en är redan något eller blir något. Det kan man vara viss om. Elsas morfar var länsarkitekt och har byggt både kyrkor med höga valv, så att folkets böner kunde samlas under dem och stiga samfällt upp till Gud, och stora bibliotek, där allt vetande i världen finnes mellan bokpärmarna.

Elsas mormor var en skönhet. Hon hade så långt hår, att hon kunde sitta på det och ingen annan än lilla Ida fick kamma det. Gick hon ut på gatan, vände sig alla om för att se efter henne. Och hela stora släkten kallade henne »vackra kusin». Och i släkten fanns både en general och en guvernör och ett kammarråd och en senator, må Elsa veta. Och hur utmärkt var hon inte i sitt hus och hem. Allt, vad lilla Ida kan har hon lärt sig av henne. Och så var hon så noga och så ordentlig i allt, från det största till det minsta. Fem barn hade hon och fem år var det mellan vart barn. Ja, en sådan ordningsmänniska får man leta efter.

Fritz Wiik, Elsas morbror var den äldste och han är så lärd, att han förstår stenarnas språk. Så är han också nu professor i geologi vid universitetet i Hälsingfors. Med sin lilla hammare gick han redan som barn ut i skogen och slog mot berget, och berget svarade och strax visste han vad som fanns därinnanför. Och lilla Ida måste alltid sy ihop hålen i hans fickor som ständigt voro sönderskurna av stenar, som han bar hem med sig.

Emmy, Elsas mamma var äldst bland

Matlusten ökas
Förordas av läkare. — Fås å alla apotek.
IDOZAN A **IDOZAN B**
svagt avförande. ej avförande.

om Ni tar IDOZAN, erkänt bästa järnmedicin. Hög järnhalt.

Behåll originalflaska å kr. 3: 50.

Pröva **Tuppens Zephyr**
och Ni köper ingen annan.

Professorkan Emmy Lindberg.

systrarna. Första dagen som lilla Ida kom för att tjäna hos Elsas morföräldrar, satt Emmy vid bordet och ritade med en penna på ett papper. »Ser du lilla Ida», sade hon, »hur jag kan skriva. Kan du det?» Lilla Ida måste svara »nej.» Ty på den tiden kunde inte alla läsa och skriva här i Finland. Och så lärde Elsas mamma lilla Ida att läsa och skriva, fastän hon då bara var en liten flicka. Men mer än allt annat älskade Elsas mamma musiken. Och hon spelade piano så vackert, att lilla Ida ibland brände steken bara för att hon måste stå i tamburen och lyssna. Och när Emmy spelade sina skalor och övningar, då gick det dubbelt fortare att duka bord och torka diskar. Ja, det var en glad tid. Och allt snabbare lärde sig Emmys fingrar att flyga över tangenterna; just likt fågelvingar. Och sjöng gjorde hon också. Isynnerhet var hon flitig att sjunga med i en sångkör. Den försummade hon minsann aldrig. Ty den sångkören anfördes av en ung finsk man, som hette Carl Johan Lindberg. Och han var det, som sen blev Elsas pappa. Bara man talade om honom, så rodnade Emmy. Ty Elsas mamma var så blyg och tillbakadragen. Och hon lyfte minsann inte ögonlocken när som helst för att stirra en karl rätt in i ansiktet som ungdomen gör nu för tiden. Men höjde hon ögonen för att se på någon var det med en blick så djup och så blå, att man kände den blicken in i sig och kunde inte glömma den.

Hilda, var den näst äldsta system och så underbart kunnig var hon i att trolla fram blommor. Allt som hon rörde vid kunde bliva blommor. Än tvinnade hon ihop dem av band och tyg, så naturliga, att man förundrade sig över att de ej doftade, då man tog dem i handen. Och än broderade hon dem på sammet och siden direkt efter naturen i sådana färger att man kunde tro att de voro riktigt levande. Än brukade hon taga en tyglapp, vilken som helst och

några ullgarnstestar bara och när hennes händer rört vid detta en stund blev det alldeles som en naturlig blomstertavla.

Den tredje systemen var Maria, målaren och hon kan det som annars bara hör Gud till. Hon kan »uppväcka döda.» Hon har målat många porträtt. Och många av dem som hon målat funnos ej i livet mera. Men genom henne blevo de levande igen. Sin egen avlidne fars porträtt har hon också gjort. Och nu möter han en så livslevande i salen, där han ser ner på en från långväggen, att lilla Ida är färdig att niga riktigt djupt, var gång hon går förbi. Yngst av alla är den lilla Anna Leontina. Hon har alltid varit så klok och lärlaktig och tyckt mer om böcker än dockor. Hon går nu i en riktigt hög lärdomskola och snart har hon väl lärt så mycket, att hon kan lära andra kan jag tänka...» Så berättade lilla Ida. Och aldrig kunde jag höra nog.

»Vår Emmy», sade hon, var en av Hälsingfors vackraste flickor på sin tid. Och mången var det som ville gifta sig med henne både härads hövdingar och militärer. Och mången bland friarne var både rik och framstående. Men hon ville inte ha någon annan än sin Carl Johan Lindberg. Och alltid tänkte hon på honom, fastän han långliga tider lämnade Hälsingfors och var på resa med sin fiol. I sju runda år väntade vår Emmy på honom och många voro de friare hon under den tiden sade »nej» till. För henne var det bara han, som var »den rätte». Och så blev det till slut bröllop, och det var ju lyckligt. Ty annars hade vi inte fått vår lilla Elsa — — —»

Mången gång har jag bett: »Lilla Ida berätta om bröllopet!» Och lilla Ida berättar gärna.

Det var ett stort och fint bröllop med sång och musik och tal på vers. Emmys fästman hade ju varit här i Finland liksom en förebild och ledare för alla andra, som sysslade med musiken. Och det var sångföreningar, ja, hela orkestrar som uppvaktade på själva bröllopsdagen. Ja, det var just som två sångfåglars bröllop. Alla, som kunde sjunga och spela voro med. Alla voro glada och skämtsamma, utom den lilla Anna Leontina, Emmys lilla syster. Hon grät, därför att hon fick kotletter och efterrättskräm serverad på samma tallrik. Det var ju också nedsättande för henne, som ville vara ansedd för stor.

På själva bröllopsnatten reste vår Emmy med sin man över till Sverige, där de hädanefter skulle bygga och bo. Ty Elsas pappa blev svensk medborgare sedan. Och många var det som följde till båten och man sjöng och höll tal på vers. Och där var både Johan Ludvig Runeberg och Zakarias Topelius. Ja, just de två vars böcker ligga i praktband därinne på bordet i salen och som Elsa inte får

röra, utan bara se på med händerna på ryggen. Jo, jo, det är riktigt sant, att de voro där båda, och också Pacius och Cygneus. Och alla stodo de och viftade med näsdukarna, när båten lade ut från hamnen. Och lilla Emmy stod längst framme vid ångbåtens förstäv och såg och såg, hur hennes egen stad försvann i natten. Och det var så mörkt, att lilla Ida ej kunde se, om hon kanske ändock icke grät en liten smula. Men det minns lilla Ida, att hon höll i handen sin stora, vackra bröllopsbukett. Och som hon var en sådan blomstervän, hade hon stuc- kit ned den i en blå vas med vatten för att blommorna ej skulle lida. Ty för henne voro blommorna levande väsen, som kände och ledde som vi andra. Och så stod hon där och höll vasen i handen.

Men vet Elsa vad som på den resan fanns i botten på mammas koffert? — »Jo Malvina Äpfelblyt. Jag vet det alldeles säkert, ty jag såg själv, när hon lade dit henne. Vet Elsa vem det var?»

Visst kände jag till Malvina Äpfelblyt, dockan, som var lika stor som ett barn och hade riktigt hår, som kunde kammast och visade två naturliga framtänder mellan de halvöppna läpparna. Jag kände till henne lika väl som den blå vasen, som alltid ännu stod mitt på bordet med blommor vid alla födelsedagar. Visserligen var dockan Malvina ej till för oss barn att leka med. Man var mest van att se henne sitta

(Forts. sid. 1269.)

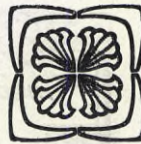

Prinsessan Mirza Riza Khan.

CAP
KEJSARNOUGAT

Yppersta kvalitet.
Särdeles delikat.
Bitar à 10 o. 15 öre.

BESÖK I KRITIKENS PARNASS

FÖR IDUN AV MARIKA STJERNSTEDT.

DEN PRAKTISKE OCH VERKSAMME mer än meditativt anlagde Fredrik Böök har under senare år specialiserat sig på det relativt lättodlade gebitet reseskildring. När han nu i höst utger en samling av tolv essayer över nutida svenska författare, bibehåller han kontinuiteten genom att kalla den Resa kring svenska parnassen och dessutom i ett företal ytterligare poängtera att här blott är fråga om mer eller mindre tillfälligt bedrivna färdstudier. Helst vill resenären ju stanna på de märkligaste punkterna i landskapet, men många gånger, försäkrar Böök, är han tveksam därvidlag; ibland driver honom också nyfikenheten, »stundom råder slumpen».

Företalet kommer habilt in för att bemöta den första invändning läsaren onkigen gör: att boken brister i större sammanhang. Valet av de tolv replipunkterna eller respektive författarna, är intet ont att säga om. Men var och en av dem hänger för sig själv i luften. Den vidare linje, den smula historik, som — tack vare dessa tolv, eventuellt färre, eller fler — skulle givit något av allmän litterär atmosfär från 1900—1925, saknas. Kanske är Böök för ung, står det hela för nära, afficeras ännu för livligt. Men en viss naturlig obekvämlighet hos honom att koordinerna, att bygga upp, att syntetisera, att, som han själv uttrycker det »kartlägga» («boken gör icke anspråk på att ge en kartbild»), den gör sig här osökt påmind. Det kan helt visst roa att genomläsa dessa tolv fristående analyser; men till allra sist har det blott blivit en ytlig förströelse man njutit.

Bäst presentera sig de studier, där för:n synts stå varken varm eller kall gentemot sitt ämne, utan helt enkelt intresserad, eller kanske just nyfiken. Så essayen över Hjalmar Bergman, denna omstridda, mången gäckande, egendomliga diktare: Böök ger sinnrikt nyckeln till det otillfredsställande hos detta ingenium i dess olyckliga främlingskap gentemot sund, fruktbar verklighet. Så även den korta skissen av Elin Wagners författarskap, där böckerna tyckas roat kritikern mindre än det kvinnliga gemyt och intellekt, som skapat dem. Här har Böök gott fått fram de grundläggande dragen: en stor sannfärdighet, en stark barmhärtighetskänsla.

Etyderna över Wilhelm Ekelund, som visar uppriktig värme och kritisk balans; över Gustaf Ullman, rätt kort och något snäv, ehuru icke antipatisk; över Österling utomordentligt erkännande, men lilet färglös, Bo Bergman i det hela dito, låta alla läsa sig med mer eller mindre nöje, beroende av hans egen sympati för vederbörande föremål. Av panegyriker har volymen endast två — vad har professorn då gjort av sådana föremål för tidigare oreserverad beundran som t. ex. Birger Sjöberg, Fridas pappa? — nämligen Sven Lidman och S. Siwertz. Vad Lidman beträffar, förefaller mig nog en smula överskattnings av intellektet föreligga. Lidmans religiösa betraktelser skilja sig till synpunkter och idévärld eller symbolik — såsom det myckna talandet om Blodet — just icke från en hel

Kritikern om författarna och författaren om kritikern — det är en pikant scen, som nog ingen vill försaka att se.

rad andra, luterska eller katolska, låt vara att stilens och temperamentets schwung naturligtvis ge dem rang. En erfaren teolog som professor Em. Linderholm exempelvis har också om Lidman såsom religiös skriftställare givit vitsord, vilka rätt betydligt avvika från Bööks. Men inför Lidman står denne formligen imponerad. Man får intryck att den lidelsefulla slagkraften, den ibland nästan brutala uppriktigheten hos Evangelii Häreolds redaktör för den litterära polemisten, så mycket nyktrare och därtill mer insinuant än passionerad, måste stå som ett av dessa ideal, man aldrig når. Alldeles riktigt påvisar emellertid Böök det obrutna sambandet mellan den tidigare, Pasi-phädyrkande Lidman och den genom respektgivande och djup inre kris väckte pingstförkunnaren: hos bägge är lågan lika het, en hjärtats eld, om än altarena växlat. — Visavi Siwertz är Böök inte så gripen ehuru starka ord ingalunda sparas här heller. Men Siwertz' eget mera kyliga väsen och reflekterande intelligens entusiasmerar ju icke så lätt. Böök sammanför honom för resten påfallande just med Per Hallström inom den äldre generationen. Kanske ligger den inre frändskapen mellan den av Böök ofta hyllade P. H. också till grund för sympatien med Siwertz.

Det är måhända för kort att säga om Böök att han behärskas av sina sym- eller antipatier. Det ligger ej fullt så enkelt till. Snarare beror han av affiniteter och idiosynkrisier, och detta icke blott gentemot personligheter, utan gentemot politiska, kulturella, ideologiska strömningar. Egendomligt är att veta, att denna begåvade och so-

För någon tid sedan inträffade i Hångers socken i Värnamotrakten en verkligt sällsynt familjehögtidlighet: Peter Johannesson, f. d. hemmansägare, och hans maka, Anna Maria Johannesdotter, firade då sitt järnbröllop. De bägge åldringarna, som kamperat tillsammans under 70 år och äro resp. 95 och 102 år gamla, äro krya till såväl kropp som själ och begingo på högtidsdagen nattvarden. (Foto: Hertzberg, Värnamo.)

lida hjordmänniska, konservativ till hull och hår, en gång i ungdomen var hemma i det radikala lägret i Lund. Det vittnar till hans heder, att han snart och utan tvekan rättade misstaget, helt visst utsättande sig för mångt hårt omdöme. Men svedan lindrades väl å andra sidan därav att han sålunda kom i lag, där han verkligen kunde trivas. Om det sedan är så lyckligt för en kritiker att vara intimt beroende av sin andliga trivsel eller vantrivsel, må lämnas därhän. Svårigheten att nå den utveckling på bredare basis, som ensam kan ge de äldre åren pondus och värdighet, kommer man nog icke förbi på det sättet.

Essayerna över Henning Berger, Ossiannilsson, Hjalmar Söderberg och Ludvig Nordström ge alla fyra goda stickprov på de sidor hos Böök, vilka i nuvarande stund inskränka hans kritikerprestige och göra hans kritiska gärning fattigare än den behöfve vara. Om Ludvig Nordströmuppsatsen har jag, såsom i viss mån part i målet, svårt uttala mig närmare. Här synes mig Böök helt brista i förmågan att följa en renodlat intellektuell fantasiproblem liksom ock i förståendet av humor, i varje fall, om jag tors bruka det uttrycket, i dess mera nordsvenska lynesart. Över Hjalmar Söderberg har meddelats ingenting mindre än en hänfull nekrolog, ett bokslut, där intet väsentligt försök gjorts att tillvarataga behållningen. Henning Berger reduceras också till en obetydlighet. Här är inte meningen att för Bergers räkning fordra plats såsom tänkare, det skulle väl ej falla någon in, lika litet som att begära Söderbergs kanonisering. Men Böök visar sig här sakna smidigt sinne för det purt artistiska hos Berger, själva artistpsyket, liksom för det maliciöst spirituella hos Hjalmar Söderberg, självsvaldigt och osvenskt.

Artikeln om Ossiannilsson betecknar dock kulmen av, man frästas säga rovgirig förstörelselust. Kulragnet verkar så mycket grymmare som offret är en redan ganska hårt drabbad man. Och vilka skäl finnas väl att betvivla denne mans fulla ärlighet, då han, en diktare med lättörd entusiasm och himlastormande illusioner, äntrat plattformen i vitt skilda förkunnelsehus? Artikeln om O. är en av dem, där Böök gått till väga per psykologisk analys. Ingenting kan vara farligare för en person med idiosynkrisier: en felaktig utgångspunkt, och det hela blir förvrängt.

De mest ovänliga essayerna i boken utmärkas emellertid alla av leende, mer eller mindre öppna försäkringar eller antydningar om att essayisten gått till sitt värv med idel välvilja. Denna varma bröstton gör här exakt lika mycket verkan som s. k. krokodiltårar lära göra, d. v. s. ingen alls, och läsaren tycker blott att Fredrik Böök borde hållit sig för god för dylikt. Det tar sig bättre ut att stå eller falla med sin egen begränsning — om man nu icke lyckas lämna den bakom sig, i kraft av en, för ett gott huvud och en stundom framskymtande godmodighet, eller vilja till godmodighet, säkert icke omöjlig ansträngning.

STRUMPOR
med *Lejon-Märket* garanterar
en förstklassig vara.

LEJON INREG VARUMÄRKE

VANTAR
med *Lejon-Märket* föres
i alla välsorterade affärer.

DÄR BRÖLLOPET PÅ ULFÅSA STOD

PÅ BESÖK I DEN HELIGA BIRGITTAS BORG.

Friherre Gösta Hermelin.

Friherrinnan Elin Hermelin.

Ulfåsa slott.

Resterna av Ulfåsa äldsta borgbyggnad.

Ett hörn av salongen.

OMVÄRVT AV SÄGNER FRÅN, langesedan gångna tider och med en historia, som högst få svenska slott och herresäten kunna uppvisa, med undantag för några av de äldsta godsena i Skåne, ligger det vackra Ulfåsa vid den för sin naturskönhet bekanta sjön Boren i Östergyllen. Dess historia sträcker sig med säkerhet så långt tillbaka i tiden som till slutet av 1200-talet. Borgen blev färdigbyggd senast år 1316. Detta år gifte sig nämligen den heliga Birgitta med Ulf Gudmarsson, som för övrigt antagligen givit godset sitt namn, och man vet att makarna efter giftermålet bosatte sig där.

Men enligt sägnen stod ju »Bröllopet på Ulfåsa» mellan Birgittas morföräldrar Bengt Lagman och Sigrid den fagra redan år 1275. Historikerna påstå, att sagan tagit miste på personer — enligt professor Schück var Bengt Lagman icke bror till Birger Jarl utan endast son till dennes sysling — och då är det också möjligt att bröllopet stått på annan plats. Det kan ju även tänkas, att förmålningen verkligen har ägt rum på borgen och att denna bytt namn, då Ulf Gudmarsson blev dess ägare.

Den äldsta borgen låg på en långt i sjön utskjutande udde, av befolkningen kallad »Brittas udde», några hundra meter från det nuvarande corps de logiset. Av denna äldsta byggnad återstår nu endast jordvåningen. På mitten av 1300-talet övergav Birgitta denna borg och flyttade sin

Ulfåsa slott, där sägnen berättar att Sigrid den fagras bröllop stod, är här föremål för en skildring.

bostad till en plats väster om Ekebyborna kyrka. Denna borg nummer två beboddes till omkring år 1600, då den nuvarande slottsbyggnaden, påbörjad 1592 av Hogenskild Bielke, togs i bruk.

Bland ägarna till Ulfåsa märkas Birgittas söner Karl och Birger, Svante Sture, Sten Sture d. y., Kristina Gyllenstierna och sonen Svante Sture. Sedermera kom godset till ätterna Sparre, Ribbing, von Höpken, Gyldenstolpe, af Segerström och Reuterskiöld. År 1878 bytte en Reuterskiöld Ulfåsa mot Sturehov vid Mälaren, och friherre S. A. Hermelin övertog då Ulfåsa. Nu äges det av sonen, friherre Joseph Hermelin, och den senares son, friherre Gösta Hermelin, som jämte sin maka, friherrinnan Elin Hermelin född von Stapelmohr, också bebor slottet. Märkvärdigt nog har under århundradenas lopp Ulfåsa bytt ägare huvudsakligen genom arv eller gifte, och fastän det några gånger övergått till andra ätter, tillhör det, kan man säga allt fortfarande »släkten», ty dess nuvarande innehavare är i tjugonde direkt nedstigande led ättling av Bengt Lagman och Sigrid den fagra.

Vid mitt besök på det minnesrika slottet är baron Hermelin själv älskvärd ciceron.

Ronden börjar i den vackra, vidsträckt parken, som tillsammans med trädgården, i vars drivhus frodas både persikor och vindruvor, upptar ett område av ej mindre än 40 tunnland.

Vandringen genom själva slottsbyggnaden börjar i källarvåningen, vars valv berättar historia. Här nere satt Hogenskild Bielke inmurad för att undgå Karl IX:s knektar, som en tid förgäves sökte honom. Man hade murat ett särskilt valv åt honom — att det är av senare datum än de övriga oerhört kraftiga murarna synes tydligt än i dag — och förde ned maten genom ett hål i muren. En dag, då hans hustru stod och samtalande med honom genom detta hål, märkte knektarna detta, och följden blev den att Bielke greps och avrättades i Stockholm 1605.

Bottenvåningen innehåller köksdepartementet och personalens bostäder. Ett golvr från 1700-talet, signerat »Polhammar» (Polhems namn före adlandet) »Stjernerund» samt en unik s. k. vargtavla, som användes vid forna tiders vargjakter, med inskrift »1798, A. H.» (A. J. von Höpken) utgöra ett par av de vackra och äldsta föremålen i hallen. Bland rummen i andra våningen intar den stora ljusa salongen den främsta platsen. På dess ena kortsida hänger en kolossal duk, en landskapsmålning av friherre Gösta Hermelins farfars bror, den kände konstnären Olof Hermelin, som även

(Forts. sid. 1268.)

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

CHANSONETTENS MÄSTARINNA YVETTE GUILBERT ATER PÅ KRIGSSTIGEN OCH PÅ KÖPENHAMNSBESÖK.

EFTER 23 ÅR HAR DEN STORA franska konstnärinnan Yvette Guilbert, outtröttlig nästan som Sarah Bernhardt i sin konst, ånyo gästade oss och erövrade våra hjärtan med sin sublima viskonst. Ett ögonblick mötas vi på Angleterre och jag passar på att göra henne ett par frågor. Den första gällde naturligtvis hennes intryck från det nya tyska riket, som hon nyligen gästade.

— Med ett ord: magnifique, svärade divan. Överallt fick jag ett mottagande som om jag vore älskad av dessa människor. De tala och förstå franska som jag själv, de förstodo till och med alla finesserna i min repertoar. Och de skrattade alltid på rätta stället. Det kom så mycket mer överraskande som de saker jag föredrager ju i hög grad måste sägas vara »une chose très à part». Tänk er tysk ungdom jublande åt mig, gamla konstnärinna, i Berlin, i Breslau, när jag sjöng franska sånger från medeltiden.

— Madame har med andra ord slutit en ny »entente cordiale» tvärs över Vögeserna?

Yvette Guilberts muntra leende viker ett ögonblick för ett allvarligt uttryck, i det hon säger:

— Betrakta mig som en fredsapostel. En god förståelse mellan nationerna skall skapas, och därtill kunna vi konstnärer i hög grad bidra. Vi vilja inte längre vara fiender utan

Yvette Guilbert.

Iduns Köpenhamnskorrespondent har haft en intervju med den berömda franska skådespelerskan Yvette Guilbert, vilken betraktar sig som en apostel för freden och kärleken mellan nationerna emellan. Onekligen en vacker uppgift i dessa tider.

goda grannar, människor. Jag vill försöka vara kärleksapostel mellan folken — genom mina visor.

— Det sägs att ni äger en enastående gammal repertoar?

— I mitt bibliotek finnas visor från åttonde århundradet. En vacker dag skall jag — efter att ha sysslat med »la chanson française» — offentliggöra de politiska visor, som avlägsnat nationerna från varandra och ånyo fört dem tillsamman. Det blir ett slags folkens historia genom 1,000 år berättad genom — la chanson.

Jag lämnar de högtidliga ämnena för att fråga m:me Yvette om hennes syn på den franska dramatiken för ögonblicket.

— Paristeatrarna, säger hon, uppföra ju bara »petites pièces» och revyer. Men det stora dramat låter man ligga. Ingen tar upp Corneille eller Racine.

Från den närbelägna salongen ljuder en charleston-melodi. Man håller på med dansövning.

— Känner ni till charleston?

— Lyckligtvis inte — jag avskyr dessa moderna »upppfinningar».

— Vad gör ni i morgon efter konserten?

— Jag tar ett bad och går till sängs.

Med detta älskvärda avslag — och hälsoregel för ungdomens bevarande — tar den franska visans mästarinna farväl av en gammal bekant.

V. S.

PRINSESSAN ASTRID OCH TVÄTTERSKAN

V A D F O L K E T S A' — — —

DET ÄR FREDAG. FREDAG 12. LYCKligtvis ej 13. Liksom varje fredagsmorgon knackar min tvätterska på dörren. Hon stiger in och sätter ner sin korg på golvet. Radar upp mina välstrukna underkläder på skrivbordet och vänder sig till mig med hela det fina, vänliga ansiktet i ett enda frågetecken. Hon är en äkta kvinna av det franska folket. Sådant det var före kriget, notabene!

— Madame . . . Ni har sett henne?

— Prinsessan? Ja, det har jag.

— Elle est gracieuse. Strykerskorna tycka hon inte ä så värst vacker . . . men jag, så mycket mer. Ack, man vet ju tidningarna och deras dåliga papper . . . Numera kan man ju inte torka av ett järn på det en gång.

— Titta här! Jag visar henne det stora porträtt som pryder Iduns titelblad.

— Elle est ravissante . . . Säg mig, Madame vilket var vackrast?

— Nja, det är inte lätt att säga. På galaspektaklet var det en enda härlighet av juveler och ordnar. Prinsessan själv var en stilklänning, laxfärgad taft med en guldblomma på axeln. . . .

— Saumon et or? . . . frågar tvätterskan litet tvekande.

— Ja, men hon hade ett fint diadem om sin vita, släta panna och som stod upp mitt fram som ett muntert rop. Hon hälsade, hon log, hon böjde huvudet åt bekanta och obekanta vänner. Hon viftade

En liten betecknande ögonblicksbild av en fransk kvinna och kronprinsessan Astrids popularitet tecknad av vår korrespondent i Bryssel, nu i Paris.

med högra armen . . . Han var stel som en tennsoldat.

— Mais c'est jeune cette gâtée, c'est charmant!

— Det tyckte också kvinnorna i Bryssel, arbeterskorna liksom de fina damerna.

— Il y a de quoi . . . Frankrike har ju bara en president — och han är gammal ungar till på köpet.

— I Hôtel de Ville, återtog jag, var hon i en söt dräkt i mattskär sammet med blåräv . . . Hon hade esprit i hatten.

— Je comprends. En ceremonihatt för en prinsessa . . .

— Så här såg hon ut då. Sade och räckte henne en annan tidning.

— La Mignonne!

— I kyrkan var hon i silver med en dyrbar, antik Brysselspets och hon bar knappast inga smycken. Bara lungens halsband.

— J'aime ça.

— . . . hon fördes av sin fader, lång och ståtlig i ljusblå uniform . . .

— Azur et argent, parfait.

— . . . då hon gick genom de bugande skarorna i dömens mittskepp, spelade orgeln La Brabanconne . . .

— Hhhhhhhh, gnolade tvätterskan. Under kriget hörde vi den ofta.

— . . . hon var blek. Det sades att hon höll på att svimma . . .

— Pauvre petite! Quelle émotion.

— Men han såg lugn och fattad ut.

— Ah, Madame, les hommes vous savez! Men sade tvätterskan och hennes röst darrade av förvåntan. Var Ni med vid ankomsten . . . i hamnen, i Antwerpen???

— Ja då!

— Pas possible???

— Jo, jag såg henne skrida, smärt och klädd helt i vitt över landgången. Prinsen kom henne i möte. Och de föllo i varandras armar och kysstes.

— Madame, det var det vackraste av allt. Det tycker både jag och min man . . . Des amoureux comme nous autres . . . Ces petio'ts.

Nu flödar tårarna över hennes vänliga ansikte . . . Jag tittar litet förskräckt på min rena näsdukshög. Men hon torkar sina ögon med en snibb av det blårandiga bomullsförklädet, tar korgen och rusar ut. Den kyssen visste var den tog . . .

ANNA LEVERTIN.

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid
A.-B. NYABLÅHAND

Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljeh. 23.

BUTIKER: Holländaregatan 13. Tel. Norr 4633; Birger Jarlgatan 7, Tel. Norr 125 09, Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2. Tel. Sö. 334 39; Hornsgatan 170, Tel. Sö. 301 35; Anna Walhjalt, Skolvägen, Ålfsjö.

ADA

Spegelblanka Diskbänkar

Ada-Zinkglans, godkänt av Husm. provkök torde vara det bästa specialputsmedel för Diskbänkar som nu finnes i marknaden — zinken blir helt enkelt spegelblank. Då det även säljes synnerligen billigt, tillråda vi Köp — "ADA".

EN ÄLDRE DAM I BLÅ SAMMET

FÖR IDUN AV VERA v. KRÆMER.

DET HAR KOMMIT EN FRÄMMANDE gäst i vårt hus. Kommit för att stanna. En osynlig gäst.

Jag börjar så patetiskt om också prentiöst, jag måste genast ta ner mig själv en smula och ställa saken på sitt rätta plan.

Då jag var flicka, fick jag en gång av en släkting tjugofem kronor. För dem ville jag ha en ring. Flärdfullt, ja, gärna det, men det fanns i detta ringköp något, som är så spontant, som man blott finner hos ungdom, ännu obesmittad av egennyttan och beräkning. Man sade mig att jag skulle köpa en ring i en antikvitetsaffär, i en bod för förfallna panter. Där skulle jag få en vacker ring billigt. Men på den punkten var jag envis, jag ville ha en ny ring. Det vill säga, en ring som icke bar på minnet av någons olycka eller misär. Det lades några kronor till summan och jag fick en skinande nygjord ring med en liten sten, den var tämligen trivial, inte vidare vacker — för 32 kronor! — men den var min första stund. Förresten är den nu borta. Det gjordes pengar av den sedermera — det blev min misär som färgade den ringen, ingen annans.

Det där med själar i döda ting, en aura omkring dem, det lär man sig sedermera inte frukta, fastän jag erkänner att jag tycker mera om nya möbler än gamla, såvida dessa icke äro hederligt ärvda i rätt nedstigande led.

Mosters stol med blå sammet kan också ge anledning till några reflektioner och lärdomar.

Men nu ha vi hemma en främmande gäst, vilkens ande dväljes i en stol. Stolen ha vi fått av den som ärvde den, fått den som en vängåva och det finns alls inga släktförbindelser med den. Den är helt och hållet utifrån.

Vi tycka om den, både för givandets skull, givarens och för stolens egen. Man sitter bra i den och den för med sig hemtrevnad, den ombonade trevnaden från en epok — sjuttioalet — då man inte var rädd för blå, mönstrad sammet, utan tyckte det var vackert, vilket det egentligen också är. Det är sytt mycket på den, ett broderi med tusende stygn. Det tycker jag också om, stygn fyller mig alls inte med samvetskval eller skräck, tvärtom, de äro en länk mellan mig och stolen.

Annars skulle det nog inte finnas någon förbindelse. Och det är det roligaste av alltsammans.

Stolen har tillhört en »moster». Den hade överdrag, som vi, tre man högt, faktiskt inte kunde reda ut. Vi prövade alla tre vår skarpsinnighet på det, slutligen knöto vi fräckt upp banden och trädde på det på vårt vis. Och efter tre dagar sade jag om mosters stol:

— Det ska inte vara något överdrag. Jag sitter på sammeten.

Och i det, förstår ni, ligger trots mot moster.

Härom dagen fick jag en replik av min flicka, tio år nyss fyllda.

— Man säger att jag är näbbig, sade hon, vad menas med det?

— Det är näsvis, sade jag. Näsvis i mildare grad. Du har ju ofta hört mig säga att du är näsvis, inte sant?

— Jo, svarade barnet, det har jag nog hört. Men jag har inte fäst mig vidare vid det.

På så sätt gavs mig igen det där med överdraget.

Varje dag känner jag att vi äro tre generationer i rummet — stolen, min generation och barnet. Stolen gör sig förmärksam, men på ett behagligt sätt — kanske därför att man »utan att fästa sig vid det» varit sig själv gent emot den. Med all skyldig veneration och uppskattning, men utan att låta den förtrycka sig. Det där randiga överdraget hade varit precis det förtryck, som besvärat oss. Nu är jag beredd att ge stolen ny sammet, när den dagen kommer.

Som jag hoppas att barnet skall taga mig i anspråk så länge jag räcker till och sedan kanske kosta på mig litet nytt, om så är. Att bli helt och fullt tagen i anspråk är dock det bästa livet kan ge oss, då har man också råd att småle åt näsvishet i mildare grad. Av det blir man slitstark.

VERA v. KRÆMER.

Överst: Drottningen av Rumänien med dotter på Amerikabåtens kommandobrygga. Nertill t. h.: Kronprinsessan Louise gör tyguppköp i Japan. T. h.: Rumäniens drottning vid en soldatuppträffning i U. S. A.

Efter Sveriges kronprinspar, som helt vann amerikanarnas sympati, har Amerika haft besök av ännu en kunglighet, Rumäniens sköna och eleganta drottning, som dock emottagits med blandade känslor.

Varför äro **KOBBS THÉER** så överlägsna och av verkliga thévänner så högt uppskattade? Jo, därför att de äro sakkunnigt sammansatta av de ädlaste och finaste thésorter, som produceras, att de äro blandade och paketerade på det mest hygieniska sätt och i de modernaste maskiner. Kontrollant: Stadskemisten i Göteborg Doktor J. E. Alén.

F U R S T E M I N N E N

EN PRINCESSA AV RÄTTA SLAGET.

DET GICK EN SUSNING GENOM EN vårsmyckad svensk småstad en strålande majdag för många år sedan. Det låg feststämning i luften, flaggor och girlanger vajade, musiken dundrade. Vårt kronprinspar skulle på genomresa göra vår lilla stad ett par timmars besök.

Jag var på den tiden en liten flickunge, som just tog mina första stapplande steg i vetandets förgårdar. Betydligt säkrare spatserade jag nog, skam till sägandes, omkring i sagornas förtrollade trädgårdar, med deras prinsessor och dito prinsar. Och nu skulle jag få se en riktig, levande prinsessa och en riktig, levande prins! Jag gick omkring som i salighet, och tyckte hela världen var som en enda rolig och vacker saga.

Jag hade nog gått och haft mina små förhoppningar, att kronprinsessan skulle komma med guldkrona på huvudet, guldskor på fötterna, en klädning översädd av gnistrande juveler och med ett purpurroött sammetsläp, som skulle uppbäras av fyra små gullhåriga pager. Mitt första intryck av kronprinsessan blev därför präglad av den djupaste besvikelse. Ty då vagnen med de kungliga rullade fram genom Drottninggatans hurrande folkmassor och stannade framför rådhustrappan, var det en helt vanlig ung dam i vit resdräkt och en stor vit hatt med ljusblå plymer, som tillsammans med en reslig herre, kronprinsen, steg ur vagnen. Hon hälsade vänligt på borgmästaren, som försvann i bugningar och borgmästarinnan, som sjönk ner i en nigning så djup, att kjolarna sopade Stortorgetts kullerstenar på ett par meters omkrets. Aldrig hade jag trott, att borgmästarinnan kunde niga på det sättet, hon brukade ju bara höja ögonbrynen, då vi barn hälsade.

Sedan borgmästaren hållit ett högtidligt tal till det höga främmandet och kronprinsen svarat med några vänliga ord, sjöngo vi, mer eller mindre röstbegåvade skolbarn, några sånger och därefter hade just jag av outrannsakligt skäl blivit utsedd att till kronprinsessan överlämna en jätte-

Till bidragen av fursteminnen har Idun fått mottaga denna lilla humoristiska skildring.

bukett av liljekonvaljer. Jag hade fört varit mycket belåten med detta arrangemang. I veckotal hade jag hemma på salsgolvet övat mig att gå och niga vackert, och min äldre syster hade till sin leda fått mottaga buketter av hästhovsört och maskrosor. Men när nu det stora ögonblicket var kommet, svek mig mitt i vardagslag så frejdiga mod totalt. Det blev faktiskt ingenting kvar av det. Ty fast den där vitklädda unga damen, som var smärt och rak som vår gymnastiklärarinna, varken hade guldkrona eller purpursläp eller guldskor, måste hon väl, eftersom själva den tjocka borgmästarinnan så gott som knäfallit framför henne, i alla fall vara Sveriges kronprinsessa. Jag tyckte, att de fatiga meter jag hade att gå blevo milslånga, och kullerstenarna på Stortorget blevo till höga berg, som jag blev oerhört varm och svettig av att bestiga. Kjolorna slafsade på ett underligt sätt omkring benen på mig, jag hade en alldeles bestämd förmimelse av, att underkjolen hängde ner ett gott stycke och jag blev stel av fasa vid tanken på, att den om ett ögonblick i hela sin vita och nystrukna glans skulle ligga framför kronprinsessans fötter. Liljekonvaljebuketten växte i mina händer, den blev rent av till en hel skog av jättekläckor, som dundrade och ringde gräsliga saker i mina stackars öron, och vars starka doft gjorde mig yr och konstig i huvudet. Ack ja, det var tunga steg för en liten flicka att vandra en vacker majdag! Med ett litet knixande, som var bra olikt de fina nigningar jag gjort hemma på salsgolvet och ännu mera sorgligt olikt en hovnigning, överlämnade jag med en suck av fasa buketten. Kronprinsessan tog min stackars lilla varma och rädda hand i sin vitbehandskade och sade några ord, som jag inte uppfattade.

Men när jag såg upp, försvann med ens

den olycksaliga blygheten och förskräckelsen. Ty under den stora hatten med de ljusblå plymerna, var det ett ansikte, som log emot mig med ett leende, så vackert och gott och vänligt, att hela min livliga barnasjäl svämmade över av glädje. Och jag blickade in i ett par ögon, som jag tyckte liknade himmelens stjärnor. Så mycket ljus var det i dem. Intuitivt förstod jag, att just så måste en riktig prinsessa se ut, just en sådan blick måste hon ha och just ett sådant leende. Det var inte alls kronan och släpet och gullskorna, som var huvudsaken. Ack, alla mina stackars sagoprinsessor, vad voro de mot denna enda riktiga, levande prinsessa! För mig fanns nu endast en enda prinsessa i världen, och denna prinsessa stod på ett knaggligt torg och log emot mig och höll min hand i sin. I den stunden reste jag i mitt hängivna barnahjärta ett tempel åt Sveriges kronprinsessa. Kronprinsessan Margareta blev för den lilla småstadstösen den levande inkarnationen av allt vackert och ljust i världen.

Jag fick en liten vänlig avskedsklapp på kinden, och som i en dröm såg jag, hur kronprinsessan sedan steg upp i vagnen, viftade med min liljekonvaljbukett, log och nickade och viftade igen. Men länge efter sedan dammolnet efter den kungliga vagnen försvunnit, stod jag kvar på Stortorget, där maskrosor och grässtrån beskäftigt stuko upp mellan stenarna, och hade väl stått där ännu, om inte en tjock poliskonstapel kommit och motat bort mig.

»Ungen stirrar, som om hon sett en uppenbarelse», hörde jag konstapeln muttra för sig själv. Och det var nog rättare än han trodde. Jag hade verkligen sett en uppenbarelse. Med barnets säkra instinkt kände jag det redan då, och nu efteråt har jag förstått, att det den dagen förunnats en liten skolflicka att fånga en skymt av en bland de renaste och vackraste själar vår Herre någonsin diktat, — en prinsesssjäl av det rätta slaget.

RUDO.

OM HEMINREDNING NÄSTA PROGRAM PÅ IDUNKLUBBEN

EN STÄMNINGSFULL AFTON HADE IDUNKlubben i sällskap med författarinnan *Gustava Svanström*, som läste upp några urval ur sina egna arbeten. Först en prosaberättelse i form av en humoristisk folklivsskildring, därefter några vackra lyrisk dikter och slutligen en stort lagd dikt med motiv ur Esters bok. Varmt bifall vittnade om klubbens tacksamhet till fröken Svanström.

Storartad succés gjorde den unga vackra sångerskan fröken *Runa Torgén*, som med en praktfull, väl behandlad stämma, ett intelligent föredrag, brio och temperament föredrog ett par arior ur *Carmen* och några romanser.

Demonstrationen av det nyaste handarbetet Dichtlspetsar (från N. K.) tycktes också falla mycket i smaken — ja, man går väl också nu i julklappsfunderingar, så då kommer spetsarbetet utmärkt till pass.

Fru Maja Alvin.

Nästa gång Idunklubben sammanträder, den sista gången före jul, sekt. II torsdagen den 2 dec. och sekt. I torsdagen den 9 dec. blir det säkert fullt hus, trots att julbestyren stå för dörren. Ty det blir riktigt en afton för "kvinnliga" kvinnor — och vilken kvinna är inte kvinnlig? Fru *Maja Alvin*, känd och välkänd som möbelarkitekt och heminredningsexpert och för övrigt en kärnmänniska, lika sund och trevligt svensk i sina åsikter som underhållande och rolig i sällskap, har lovat att hålla ett föredrag om *heminredningens konst* med många praktiska råd både för husmödrar och självförsörjande. Den som känner Maja Alvin vet att ingen får tråkigt i Idunklubben under hennes föredrag. En kväll av nytta och nöje, det våga vi förutskicka.

Idunklubbens höstsäsong avslutas som vanligt med stor *julfest* på Grand Hotel, vilken i år är utsatt att äga rum söndagen den 19 december. Till programmet återkomma vi senare.

AUX GALERIES LAFAYETTE

Modeller och prover till påseende hos
GALERIES LAFAYETTE AGENTUR

Norr 160 55
Riks 115 66

Begär våra kataloger.

Birger Jarlsg. 29
STOCKHOLM

5:~

Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:~

BROR SVEN OCH SYSTER ALMA

HEDIN SEDD I LJUSET FRÅN HEMMETS HÄRD.

REKTORN

vid Beskowska skolan kom en gång i början på 80-talet på besök till stads-

arkitekten Hedin för att tala med honom om något bygge. Han visste också att han hade en av skolans elever där, nämligen unga Sven, men aldrig hade han kunnat drömma om att se denne skolyngling sysselsatt med ett arbete som tycktes kräva förutsättningar av helt annan art än man kunde vänta av en skolpojke. Sven Hedin befanns nämligen i färd med att på beställning av professor H. N. Almqvist förfärdiga en karta över Egypten och hela Nilbäcknet. Kartan som Almqvist skulle illustrera en föreläsning med, upptog familjens hela matsalsgolv och ritaren måste ligga raklång för att komma åt. Ingen i skolan hade aning om Hedins kunskaper på detta område ty han hade bett sin mor att inte berätta om det, eftersom det skulle ställa honom i en fördelaktigare dager än kamraterna.

Så berättar Alma Hedin om sin bror Sven som redan från tidiga år inriktat sig på geografiska forskningar. Målmedvetet utbildade han sig i alla de ämnen som behövdes för vetenskapliga forskningsfärder. För att t. ex. kunna stå ut med kommande strapatser härdade han sig genom att om vintern ligga i oeldat rum för öppna fönster. Han övade sig också att äta så litet som möjligt. Hans framtida uppgift tycktes ligga klar. Och dock såg det vid ett tillfälle ut som om ett tragiskt öde skulle stäcka alla hans ljusa förhoppningar. 1889 drabbades han av en svår ögonsjukdom, reumatisk irit och den sjukdomen återkom ofta under ungdomstiden som ett hotande spöke. Skulle han rentav drabbas av blindhet? Den frågan föresvävade nog hans omgivning medan han i månadtal låg i mycket svåra plågor. Själv bar han dem med tålmod, bar sitt lidande utan att klaga och behöll sin glada, förhoppningsfulla tro på framtiden. Hans ljusa jämna lynne prisas förresten av alla som kommit i beröring med honom. Han har en medfödd gåva att kunna umgås med alla sorters människor och göra sig omtyckt av dem. Det har ofta, skriver Alma Hedin, varit lustigt att se hur förvånade människor blivit när de träffat Sven och lärt känna honom. De ha endast bedömt honom efter tidningarna, ofta skämttidningarna, och de ha funnit honom vara den enklaste, anspråkslösaste och minst fåfänga av alla, alltid glad och snäll och trevlig och artig.

Det mesta av boken är en skildring av Sven Hedins resor hämtad ur hans brev till hemmet. Han har en oerhörd lätthet att skriva brev och tack vare denna korrespondens, som väl söker sitt motstycke, kan man följa honom genom hela livet och få hans färder belysta med nya drag. Om den ryktbara resan 1893—97 då såväl han som hela expeditionen höll på att omkomma av törst i öknen berättar han i brev till sina föräldrar bl. a. att det som räddade hans och hans tjänare Kasims liv var den lilla sötvattensgölen på östra

Ingen är stor inför sin kammartjänare heter det, men doktor Sven Hedin måste kunna bestå provet åtminstone att döma av den skildring av en som sett honom intima, nämligen hans egen syster. Fröken Alma Hedin, själv bekant och uppskattad främst genom sin verksamhet med Blomsterfonden, har i dagarna givit ut en stor 400 sidor stark volym om "Min bror Sven", en intressant bok varur här göres några utdrag.

sidan av Khotan-darjas för övrigt uttorkade flodbädd. Det måste ha varit förfärligt för honom, när han nästan döende, nådde västra randen av denna bädd, och fann den torr. Allt hopp syntes då vika undan. Men han erinrade sig, att de asiatiska floderna, som rinna mot norr, till följd av jordens rotation, ha benägenhet att utgräva sin högra strand kraftigare än den vänstra. Där strömvirvlar under högvattnet förekomma, trycker vattnet sig ned i bädden. Där uppstå gölar, när floden torkar ut, och de kunna vara ganska djupa och kvarstå till nästa vårflod. Kunskapen om detta förhållande höll ännu vid liv en svag gnista av hopp och med uppjudande av sina sista krafter korsade han flodbädden siktande rakt åt öster, men alltid »liksom förd av en osynlig hand» gående åt sydost, rakt på den välsignade vattensamlingen, som räddade hans liv och hans tjänares.

Det var om den färden Carl Larsson med sitt oförbränneliga skämtlygne sa när han på välkomstfesten för Hedin å Gnistan i Göteborg höll tal för Hedin: »Sven Hedin har varit utan vatten i sju dagar. Det är väl inte något märkvärdigt. Jag har inte druckit vatten på sju år.»

Om de bekanta personer Hedin träffat samman med ute i världen har boken naturligtvis åtskilligt att berätta.

En dag i London gjorde Sven visit hos sir Henry och lady Stanley. Betjänten anmälde honom, men värdfolket uppfattade icke namnet. Men de togo emot, bjödo på té och sutto och pratade. »Efter en stund sade Stanley: 'Förlåt, men jag hörde icke ert namn!' Sedan jag sagt det, reste han sig, slog ihop händerna och tog båda mina händer och utropade: 'Oh! Sven Hedin, the great asiatic explorer!' med tonvikt på varje ord. De släppte mig sedan icke på två timmar, och jag fick föreviga min stämma i lady Stanley's fonograf, där Nansen, Gladstone, Chamberlain m. fl. talat. Då jag äntligen gick, bådo de, att jag nästa gång skulle bo hos dem. I dag fick jag hans porträtt. Han är kritvit, stark och ser präktig ut.»

Om ett besök hos påven Piux X berättar Hedin:

»Man anmäles av en uppvaktande officer, mottages av en prelat i violett kaffan, som öppnar dörren, går in och anmäler oss knäböjande, varpå vi träda in i en väldig salong, idel rött. Vid ena kort-

väggen sitter påven vid sitt skrivbord. Han räker mig handen, och jag kysser den stora

ringen. Han ber mig ta plats i en fåtölj; lutar armbågen mot skrivbordet och lutar huvudet mot handen och säger: 'Det gläder mig mycket att få träffa er; ni har i hög grad bidragit till mänsklighetens vetande av okända länder, ni har tjänat mänskligheten och vetenskapen, ni har övervunnit stora svårigheter, ni har öppnat detta okända Tibet, — det gläder mig mycket att se er. Gud har bevarat er i stora faror. Jag har många gånger läst om era märkliga resor. Finns det någon utsikt för den kristna tron att få fast fot i Tibet?' Jag svarar: 'Förr i tiden ha de italienska kapucinermissionärerna arbetat i Tibet, ers helighet, för närvarande finns ingen mission i landet. Men kapucinerna ha i högre grad än några andra bidragit till vår kännedom om Tibets geografi; särskilt Beligatti, della Penna, Decideri och Odorico di Pordenone.' Då jag nämnde detta sista namn, ljusnade han upp och sade, att han väl kände till Odorico.

Sedan talade vi om politiken och landets läge, om buddismen och mina arbeten och eventuella nya resor. Det hela tog en kvart. Och då audiensen var slut, sade han: 'Jag skall minnas er i mina böner och bedja Gud bevara er under era kommande resor.' Jag tackade och sade, att hans helighet hade givit mig ett oförgätligt minne att bevara från denna dag. Så reste han sig, och jag kysste hans hand och gick baklänges ut.

Han är 80 år, en bild av vänlighet, mjukhet och godhet, älskvärd och förbindlig, värdig och stilla. Han är klädd i idel vitt, en vit kappa med en liten vit axelkrage, och en vit kalott på det vita håret. Om halsen har han en guldkedja med ett kors.»

1911 gästade han i London scoutrörelsens upphovsman Baden Powell vars hem var synnerligen originellt inrett. Ett rum hade en orgel stor som i en mindre kyrka, i ett annat fanns en bikupa med levande bin i ett tredje överraskades man av levande fåglar som flögo kring. Det var mycket livligt, tillägger Hedin och det har man lätt att förstå.

Uppskattad har Sven Hedin blivit men också begädd i både tal och skrift, för att nu inte nämna de anonyma breven, gemenhetens sköldmärke, som bl. a. kommo talrikt efter det bekanta talet 1913 då han i Falun stötte i trumpeteten, vilket som man minns åstadkom ett förfärligt rabalder. Men det kom inte bara brev med okvädingsord utan vänliga skrivelser också, och från disponent Ljungberg i Falun skickades en liten miniatyrtrumpet som han låtit göra av guld ur Falu gruva. Och i mynningen hade han låtit infatta en diamant. Men kritiken över Sven Hedins syn på världsläget höll i sig och på ett möte i Stockholm yttrade Z. Höglund: »Världen ter sig icke på alldeles samma sätt nu som för hundra år sedan, utvecklingen för oss för varje dag närmare världsfreden.» Detta var nästan på dagen sex månader före världskrigets utbrott.

**Tro ej vad håglösheten viskar —
utan gå straxt och prenumerara
på IDUN!**

OLDFRÖKEN I JÖNKÖPING

JULIE ULFSPARRE NITTIO ÅTTA ÅR.

VID STORGATAN I JÖNKÖPING EJ långt från Kristine kyrka ligger en trygg och fridfull gammal gård, envåningsbyggnad med sju fönster åt gatan och högt tegeltak, något alldeles för sig och så olikt som gärna är möjligt ett modernt bostadshus vid en av bilar och spårvagnar bullrande stadsgata.

Det är en gård i verklig gammaldags mening, med allt vad därtill hör av stall- och ladugårdsbyggnader, lider och vagnbodnar inhägnande en liten värld för sig, dit dagens oro och jäkt ej når. Genom den höga grinden åt gatan leder vägen in på en gårdsplan där gammal tidsstämning genast slår emot en. Lummiga grannar vajar sina grenar beskyddande över de röda små husens vitmenade skorstenar och stå vakt för roskvarterens, fruktträdens och bärbuskarnas lockande område. En idyll är det hela som man sent glömmet.

Redan på 1820-talet beboddes gården av den nuvarande ägarinnans fader härads-hövding Vollrat Ulfsparre. Då han 92-årig slutade sina dagar ärvdes gården av döttrarna Julie och Hedvig, vilka i över fyrtio år här haft sitt gemensamma hem. Förra året slets syskonbandet och fröken Julie den sista av familjen är ensam kvar.

Den 16 november firades hennes 99: de födelsedag med hyllning och hågkomst från släkt, vänner och den stad hon tillhört i snart ett sekel och som gynnats med en betydande donation.

Kort innan högtidsdagen steg den som skriver dessa rader över tröskeln till den vildvinsöverbuxna förstugan, knackade på, fick stiga in och blev så hjärtligt mottagen. Som en gammal vänlig fé i en saga satt fröken Julie i sin stol just så som synes på bilden och språkade livligt och med förundransvärt gott minne om tilldragelser och gemensamma vänner i gamla och nya tider. Den besökande fick sitta i en vit hörnssoffa av imponerande dimensioner, vilken stått på samma plats i — 150 år. Det var något för ett sena tiders barn att höra,

Julie Ulfsparre.

Ett besök i ett hem där seklerna mötas skildras i dessa rader av landshövdingen Ellen Hagen.

— om det inte flyttas vartannat år, så möbleras det väl om litet då och då för omväxlings skull!

Som soffan så var allt det andra. Fäderneärvt genom många led och på sin bestämde plats. Många intressanta släktporträtt, vackra antika skåp, mängden av minnesrika föremål som fylla hemmets rum och väggar ge en lika värdig miljö som rätt infattning åt den som trogen traditionerna bott kvar på samma grund där hon först sett dagens ljus. — — —

Vi tala om livet i Jönköping för nittio år sedan... »Om man går gatan rakt fram, så på vänster hand innan man kommer till kyrkan finnes huset kvar — litet ombyggt visserligen — där stadskommistern, sedermera prosten och hövpredikanten

Westdahl bodde, som jag konfirmerades för. Han blev gift med Pauline Cronhjelm av Flost, som bodde hos sin moster, kammarherrinnan Delwig, snett emot på andra sidan gatan, ja, det huset finns också kvar. Hon var så vitter och begåvad, den unga fru Westdahl, och i prästgården gästade alltid biskop Tegnér då han kom till staden vid skolavslutningar och höll sina berömda tal. Han trivdes där så väl. Sista gången var 1842, vill jag minnas».

Den besökande omnämner att på den nyss avslutade Idun-utställningen fanns bland allt det kulturhistoriska även en klädning, som burits av fru Westdahl. Det synes roa berätterskan att höra och hon fortsätter:

— Jag minnes dem så väl då de trädde in i en salong, prosten var så ståtlig och såg så god ut och hans fru så fångslande och alltid så utsökt väl klädd. Vad det är längesedan de dagarna förrunnit! Då levde här presidenten Abraham Leijonhufvud och hans älskvärda familj — jag vill minnas att hans memoarer kommo ut för några år sidan. Och Wendla Hebbe hade inte ännu flyttat till Stockholm och börjat sin litterära bana. Och Elmlblad! Och fröken Storckenfeldt och hennes skola. Det ena minnet ger det andra.

Så flyter samtalet in på nutiden och aktuella händelser och gemensamma vänner. Och det märkvärdiga, — i motsats till vad som vanligen är åldringars lott — är att omdömet är lika säkert och minnet lika klart som när det gäller längst förflydda dar. Skymningen sänker sig och det är tid att taga avsked.

Grinden faller igen och jag vandrar långsamt bort över stilla och tysta gator. Bilder från en förgången värld som för ett ögonblick fått liv och färg, dröjer kvar, men mest minnet av den som är det sista levande vittnesbördet om densamma. Glädje och ro önskas den vördade gamla och en vacker aftonsols skimmer över det gamla hemmet, därifrån så mycken värme och hjärtats godhet utstrålat. E. H.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Ett fosterbarn.

Man bör välja sitt fosterbarn bland de allra minsta barnen — detta råd ges här till "Fostermor", som förfrågade sig i ämnet:

Vore jag i Edert ställe, skulle jag välja bland de minsta barnen. Både för barnets skull och Eder egen. Ju mindre barnet är, dess mera blir Ni fäst vid det. Ju mindre anspråk Ni kan ställa på barnet, desto lyckligare för både det och Eder. Ett tre-årigt barn kan vara alldeles bedårande, om det inte är alltför bortskämt. Är det ett vanligt begåvat barn, så att vanlig enkel uppfostran biter på det, får Ni redan inom ett år se resultatet av Edra lärdomar. Och så har Ni glädjen att se det utvecklas till kropp och själ. Vad gör det att Ni är 50 år! Det är ju de, som få egna barn intill den åldern, och det har inte varit olyckligt. Något är mer eller mindre gör inte så mycket till saken, huvudsaken är att Ni vill taga hand om ett barn. De små barnen äro de mest hjälplösa och ju förr Ni tar hand om ett sådant, desto bättre. Men gör det mer med tanke på barnets nytta än på Eder egen trevnad. Ty det är inte bara solsken med att uppfostra barn, ej ens om de äro ens egna. Ni får påräkna att även erfara missräkningar. Men gör Ni det mest för barnets skull, går allt bra och Ni får påräkna en stor välsignelse i Edert hjärta av Eder goda, uppoffrande handling. Ty det åligger oss att offra något för barnen, som vi fått oss ålagda. Ju mindre ett barn är, ju större personligt offer, men desto varmare kärlek från barnets sida. Många gånger är förhållandet mellan ett barn och dess fostermor, som valt barnet, ömmare än mellan

ett barn och dess rätta mor, som fått det mot sin vilja.

Signel Berm.

Svärmor i hemmet.

SVÄRMORSDISKUSSIONEN BLEV mycket livlig. Svärmödrarna beklaga sig och föra sin talan, svärdöttrarna framlägga sina trista erfarenheter. Som i så många andra generella diskussioner gäller det väl att frågan måste avgöras individuellt. Med nedanstående inlägg förklara vi därefter diskussionen avslutad.

Då jag själv har det tvivelaktiga nöjet att vara en av dessa förkättrade svärmödrar, så vill jag be att få yttra några ord. Först begär Elly råd om hon bör gifta sig eller icke, då den i hennes tycke stora olyckan inträtt, att fästmannens mor skall komma att vistas i det nya hemmet. Jag skulle vilja ge Er det rådet, gift Er icke, ty älskar Ni icke Er blivande man så pass, att Ni för hans skull också håller av hans mor, så blir varken Ni eller han lyckliga i en livslång sammanlevnad, där det helt säkert kommer att ställas större krav på Ert hjärtas godhet och uppoffrande kärlek, än vad den gamla moderns vistelse i hemmet skulle göra.

Sedan ha inlägg i frågan influat, som göra mycket pinsamt intryck på tänkande människor. Huru kunna vår tids kvinnor, i besittning av den uppfostran och bildning, som står till buds, fälla så tanklösa yttranden, som att internera svärmor i ett rum, vilket hon icke hade lov att lämna utom på särskild kallelse?

Det finns något som heter Nemesis, måtte densamma bli skonsam emot den, som med förakt bemöter sin svärmor. Har man aldrig tänkt på huru det skall kännas för en gammal mor, som i många, långa år älskat och strävat för sina barn och genom omtanke och försakelse kanske hjälpt dem, att reda det egna hemmet — hur det skall kännas för henne, säger jag, att när detta är färdigt bli utstött och föraktad samt i många fall portförbjuden. Detta kännas ju så mycket svårare för en stackars gammal kvinna, som förut förlorat sin man.

Många lyckliga hem finnas dock där svärmor är en gärna sedd gäst huru ofta som helst, eller delar de ungas hem. En mor.

En svärmor är en kvinna som älskar. Är svärmor en ädel människa kan denna kärlek som blir försakelse, luttra henne till en ängel.

Men det är icke dessa änglar som rest minnesmärket över begreppet svärmor för alla tider. Det finns andra med mycket mänskligare egenskaper utrustade svärmödrar. Själviska, otillfredsställda, obalanserade. Det är denna typ svärmödrar som med sina intrigers gift ristat in citationstecknet omkring ordet svärmor.

Och vilken ung flicka eller man som gifter sig är nog klarsynt att kunna bedöma sin svärmors typ. Därför låt hellre bli att experimentera med svärmor i huset. Tillåter ekonomin er att gifta er så räcker det nog också till för er svärmor — utom hemmet.

Jag har varit gift i 16 år och jag har under denna tid ej träffat mer än en som kunde kallas svärmor utan citationstecken. Och denna svärmor var inte min egen. Eva.

DEN 6 NOVEMBER 1861 FÖDDES jag på Säbylunds herrgård i Kumla socken nära Örebro. Vi voro elva syskon och jag var själv åttonde barnet i familjen. Min far var friherre Gerard De Geer, en av hovmarskalk Gerard De Geers av Finspång många söner, bror till statsministern Louis De Geer. Min mor var Ebba De Geer f. Lidman dotter till domprosten Lidman i Linköping.

Det var ett lyckligt, arbetsamt och gästfritt hem jag uppföddes i, där barnen fingo vänja sig vid att sätta plikten först. Min far steg upp klockan 5 varje morgon. Folket hade en otrolig respekt för honom. Den på hans tid tillåtna husagan behövde han aldrig använda. »Barons» befallningar åtlyddes ändå alltid ögonblickligen. Min mor var en ståtlig kvinna. Hon var älskad av alla, ty hennes hjärta klappade varmt för alla och hennes hjälpande hand sträcktes genast ut där så behövdes. Folket tyckte hon var vacker och försökte att på sitt vis uttrycka det genom att likna henne vid en »Tulipanaros målad på en kyrkvägg».

Av allt som hände mig i min barndom står nog konfirmationen livligast i mitt minne. Den enda mörka punkten var att vi konfirmander måste kunna hela stora och lilla katekesen utantill. I mitt stilla sinne beslöt jag därför att mina blivande barn aldrig skulle behöva läsa katekesen på det viset. Jag lärde mig dock förstå, att man kan hava mycken nytta av det arbetet sedan i livet, om man som jag haft en kärleksfull kristendomslärare.

En lycklig ungdom följde efter konfirmationstiden. Min tid var fylld av både arbete och nöjen. Ett av mina gladaste minnen från den tiden var kanske ett besök i Stockholm hos min farbror statsministern Louis De Geer. Genom honom och min äldsta syster, som då var hovfröken (sedermera gift med nuvarande riksmarskalken Printzsköld), kom jag helt oväntat till hovet redan vid detta mitt första besök hos min farbror. Det var nämligen prins Carls födelsedag och en del ungdomar blevo befallda till slottet, däribland jag. Någon klädning hade jag inte, men det avhjälpes med att jag fick låna min systers. Hon hade en vacker, fyllig figur och jag hade nästan motsatsen. Bristerna avhjälpes med ett skärp och litet tillrättningar här och där. Jag hade »rysligt» roligt. Min faster sade sedan till mig: »Ja, lär nu dina flickor, då du får sådana, att man kan ha roligt utan dyrbara toiletter och vara sin egen hårfrisörskan.»

Jag blev tidigt gift med min kusin Gerhard Arfwedson, som då var ingenjör på Bofors. Där voro vi flera unga familjer, vilka hade en mycket lycklig tid tillsammans. Där lärde jag känna Selma Lagerlöf, som då ännu ej hade blivit ryktbar och hennes moster prostinnan Hammargren, som var en mycket skicklig sago- och sägenberätterska, och gärna samlade ungdomen omkring sig.

Många av våra gamla vänner och släktingar voro roade av att besöka oss. Då landshövding Bergström — den äldre — en gång kom på visit skulle vi bjuda på middag förstas. Det skulle vara kyckling till middagen, men o ve! Då locket på korgen med kycklingarna lyftes, sprungo kycklingarna bort. Det var en förtvivlad

Caroline Arfwedson.

Den 6 november fyllde friherrinnan Caroline Arfwedson, f. de Geer, Ulfshyttan 65 år. På Iduns anmodan har hon tecknat ner följande levnadsminnen vittnande om en sympatisk personlighet med klar blick, resolut hand och det varmaste hjärta.

stund. Just då kommo skolbarnen hem och de fingo löfte om 25 öre för varje infångad kyckling. Till min stora glädje voro de infångade på tio minuter.

De unga familjerna på Bofors skingrades dock så småningom. Ingenjörerna utnämndes till disponenter på olika håll. Min man och jag flyttade till Ulfshyttan i Dalarne. Alla beklagade att vi skulle flytta så långt bort i skogen.

Vi skulle egentligen bott på en vacker, gammal herrgård Grängshammar, som tillhört Gustaf Wasa, men min man fann att den låg för långt bort från hans verksamhet. Vårt hem reddes därför uti en f. d. gammal herrgård, som flyttats från en annan del av socknen. Den nya bostaden låg på en höjd vid Ulfshyttan och var omgiven av snåriga marker, där man kunde plocka lingon straxt utanför byggnaden, och där älgarna gingo tätt förbi.

Min man skickade efter länsträdgårdsmästaren för att få råd av honom. »Här är ju bara en stenbacke, här kan ingenting växa!» var dennes nedslående omdöme. Men min man lät inte avskräcka sig. Han var både ingenjör och stockholmare, och särskilt de senare veta huru man kan förvandla en otrevlig sommarbostad till en idealisk, om man är påhittig. De värsta snåren röjdes bort och skogen gallrades eller höggs undan så att man kunde se sjön på tre sidor. Sten sprängdes bort och marken jämnades så att det blev en liten slät plan kring bostaden o. s. v. Nu täcker vildvinet delvis hela bostaden. Tack vare den kalkhaltiga jorden trives blommor och träd förträffligt.

Många av våra grannar och umgängesvänner på den tiden voro framstående män och kvinnor. Där var t. ex. Zorn, Carl Larsson, disponenten Ljungberg — kungen i Bergslagen som han då hette — den då unge landshövdingen Wersäll med sin älskvärda maka m. fl.

Folket på Ulfshyttan kände inte till någon rangskillnad. Elott kungen och landshövdingen betydde något. Då det var ganska goda jaktmarker här, så kommo en del släktingar hit för att jaga, men deras titlar tyckte folket var bara strunt. »Kabinettskammarrherre» voro de rent av gene-

rade att säga. »Det måste vara en beklaglig plats», tyckte man. »Baron» troddes vara ett öknamn. När så en Baron **fälldes** villebråd med säkra skott, så sade vår gamle skogvaktare: Men se Baron är en riktig »Patron» — och den titeln fick han behålla hela tiden.

Folket här äro på så vis ovanliga, att de aldrig taga emot en tjänst eller någon hjälp, utan att giva något igen. Min man hade hjälpt dem och ordnat för alla på bästa sätt. Då han så en gång blev svårt sjuk och jag kom utvakad ut ur sjukrummet, bad tre unga hustrur att få tala med mig. Jag lät dem komma in och då sade de: »Vi skulle bara säga henne att vi ber för Han på hela bruket». Det var ju en vacker återtjänst. Ett par år senare reste vi utomlands, men blevo snart återkallade, enär min svärmor var döende, min mor sjuk och min sväger illa skadad. Då vi återkommo till Ulfshyttan var där så tyst och tomt. Inga vänliga ansikten eller barn syntes vid vägen. Då vi nalkades herrgården fingo vi se orsaken. Där stod allt folket i dubbla led ända upp till herrgårdens trappa. En vacker åreport var rest. På trappan mottogs vi av de äldste, som sade: »Vi ville bara säga att vi alla deltaga och bedja för eder».

En av våra vackraste upplevelser var då kronprinsen och kronprinsessan Margareta gästade oss, på väg till Stora Tuna kyrkas invigning. Allt folket var mycket intresserat. Alla ville hjälpa till för ett värdigt mottagande. Det var under kristiden, så det var ont om allting. Därför var min tacksamhet stor, då det ringdes på i telefon t. o. m. från andra socknar och frågan löd: »Vill hon ha smör, för då kan hon få vårt, då vi ha kärnat. Hon kan allt få annat också». Kronprinsessan använde här ett tacksä, som skolbarnen tillverkat och i hennes rum låg en matta, som vävts på Ulfshyttan o. s. v. Glädjen hos dem alla var stor, då kronprinsessan sade: »Glöm ej hälsa barnen, att jag tyckte det var så vackert och att de glatt mig mycket och att jag tycker så mycket om Ulfshyttan».

Ett vackert minne var också, då jag blev ombedd att vara ordförande för insamlingen till ett aeroplan. Alla sade: »Det kan ej gå för dig». Jag sände med bävande hjärta ut listor. Det kom genast ett brev, som innehöll 10 kronor från en ung änka, som skrev: »Jag vet att om min man levat, så skulle han med all sin kraft bistått friherrinnan, därför sänder jag detta lilla bidrag liksom från honom med varm förhoppning att det skall gå med insamlingen». Det var första gåvan. Sedan följde i snabb följd belopp från en krona till 1,000 kronor från olika givare.

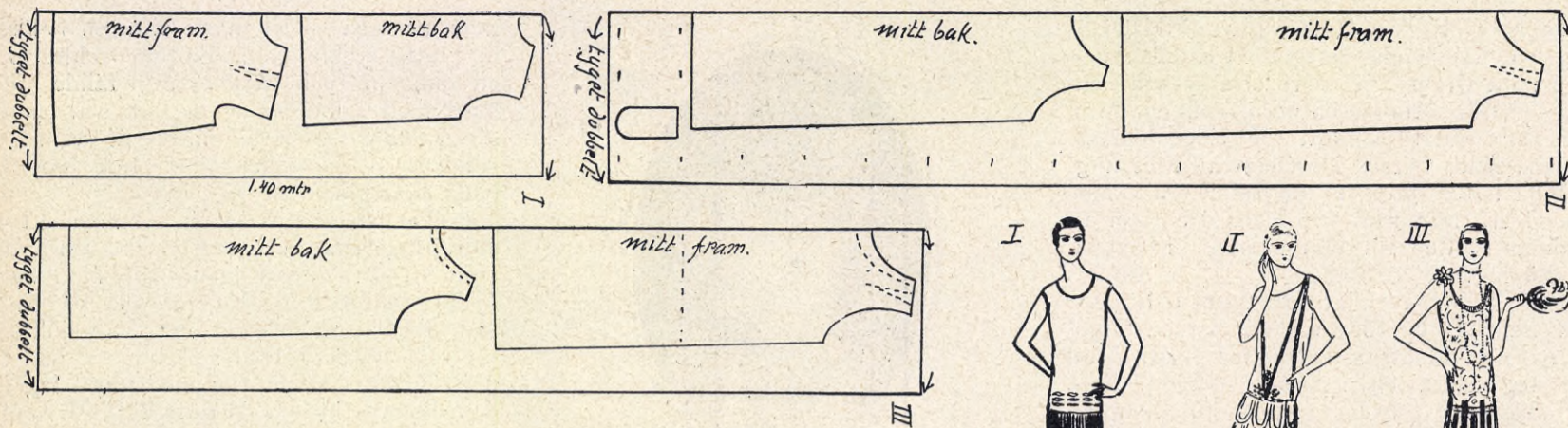
Vi hava levat mer än trettio år på denna plats. Under årens lopp har den genom min mans åtgöranden så förändrats att Zorn förklarade Ulfshyttan vara den vackraste platsen i Dalarne, — näst Mora förstas.

Alla tycka att jag vandrat på solsidan i livet. Det har jag också, tack vare goda vänner i alla klasser.

I år fick jag ett nyårskort från Selma Lagerlöf, däruti hon önskade mig 365 lyckliga dagar. Om ej varje dag varit enbart lycklig, så har det dock alltid funnits en liten lyckopunkt, som jag kanske ej tänkt på, om jag ej fått denna vänliga nyårsönskan.

V I N T E R N S G A L L A

TRE AFTONTOALETTER FRÅN FÖRNÄMA PARISFIRMOR.

STORMEN VINER OCH SVEPER kring gathörnen. Den moderna Eva anstränger sig mer eller mindre uppriktigt att få den motsträviga kjolstumpen att någorlunda tjäna sitt ändamål. Ej ens den eleganta pälsen förmår alldeles hålla den råa kylan ute från hennes ömtåliga lilla person. Nu är hon mitt inne i en lång och mörk nordisk vinter med snö och kyla och tanken på de korta men i sig själva så underbara vinterdagarna med sol på snö och is förmå endast delvis skingra hennes olustkänslor. Och dock väntar henne så mycket ljus och glatt och trevligt om hon bara har förstånd nog att rätt taga vara på de möjligheter, som tillvaron bjuder.

Vi hoppas helt säkert lite var att under den kommande vintern få bevista både en och annan tillställning tillsammans med trevliga och välklädda människor och måste se till att vi icke låta oss allt för mycket överglänsas av våra medsystrar med större möjligheter än vi att direkt från de tongivande modehusen tillfredsställa sina behov i toalettväg. Lite var ha vi nog någon gång erfarit hur en misslyckad eller för tillfället mindre väl vald klädning kunnat helt enkelt förstöra en kväll, som eljest haft de allra största förutsättningar för att bli vad man kallar lyckad. Att av grundbetingelserna för en »lyckad kväll» är en toalett, vari man trivs och vet sig bliva beundrad efter förtjänst, det är nog en erfarenhet som vi alla gjort.

Låt oss nu se till, hur vi alla skola kunna uppfylla detta villkor för att rätt

Vinterns sällskapssäsong står nu för dörren och Madame behöver aftontoaletter. Hur hon billigt och lätt kan få en elegant Parismodell beskrives här av grevinnan Marg. von Schwerin.

kunna begå de festligheter, som närmast vänta, utan att därför offra några fantastiska summer. Vinterns mod i fråga om aftonklädningar ger tillfälle till fritt val inom tämligen vida gränser såväl beträffande material som linjer och färg. Dagens tre modeller äro samtliga representanter för aftonklädningar från några av Paris förnämsta modehus.

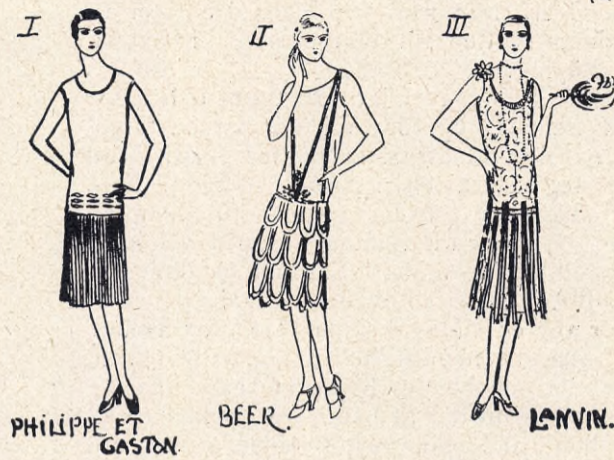
Firman Philippe et Gaston har komponerat modellen nr I, helt enkelt utsökt i all sin skenbara enkelhet. Livet är gjort av jade-färgat satin fleur och försett med silverbroderier. Kjolen är av plisserad grön silverlamé. Då det ibland kan erbjuda svårighet att här i landet komma över den lämpliga lamén, torde modellen utan större men för resultatet kunna utföras helt i samma material, exempelvis i blankt siden med broderi i grönt och silver. Till den plisserade kjolen åtgår i siden av vanlig bredd tre gånger kjolens längd.

Modell II härstammar från Beer. Den är utförd i svart georgette med broderi av stålpärlor. Klädningen är ej så svår att utföra, som teckningen kanske låter förmoda. På den släta, raka understommen fästes livet så att det blusar en obetydlig-

het. Kjolen är sammansatt av 30—33 olika flikar, 9 à 10 cm. breda, antal och bredd allt efter höftvidden. Flikarna picotsys i kanten. Broderiet å flikarna inskränker sig till två pärlrader, den ena i flikens ytterkant och den andra c:a 3 cm. innanför.

Den tredje och sista modellen är en av Lanvins praktfulla skapelser, helt utförd i guld. Klädningen av guldlamé, är försedd med broderier och fransar av guldpärlor. Skärpet trädes genom fransarna så som teckningen utvisar. Denna modell kan emellertid tänkas i snart sagt vilken färg och vilket material som helst. Gör man klädningen i georgette, kan livet broderas med några enkla slingor. Pärlor och fransar väljas alltjämt i färg med tyget. Kommer crêpe de chine eller satin fleur till användning vid klädningens förfärdigande, garneras den med fördel med fransar av silke i stället för pärlor. Och att på egen hand åstadkomma en silkensfrans är ingen konst, därtill erfordras endast en smula företagsamhet.

Uppritat broderi och nödiga anvisningar för dess utförande medföljer vid mönsterbeställning. Mönster rekvireras genom Idun. Pris kr. 2:— pr st. Frågor och beställn. adr. Idun.

H E M F L I T

HANDTRYCKT CHIFFONBÖR BLI EN välkommen julklapp, nu när balsaisonen står för dörren. Förra årets balklädning kanske går att använda till underklädning, på så sätt får man en ny toalett för helt ringa kostnad. Handtryckt lärdes genom Hemflit i nr 46 för år 1925 av Idun. — För att trycka på chiffon bör man ha ett underlag av några utstrangerade, mjuka, släta lappar ur linneskåpet. Chiffonen fästes däröver. Sedan man tryckt ned klichén kan man pensla i något metallstoff, för att ge färgen en skimrande yta. Dock bör man ej låta det täcka trycket. Har man t. ex. en blomkliché kan man genom att placera den på olika sätt — i grupper, bårder, strödda med flera få en hel massa olika mönstermotiv. Penslas de sedan även med olika metallfärger kan man växla i oändlighet, blott med en kliché.

Även förekom i nr 41 o. 42 år 1925 av Idun Hemflits lektioner i brokadmalning. I år finnes ett slags sidenstoff (som då det är

Ett förslag till trevlig julklapp göres här — handtryckt och brokadmålad chiffon kan användas till mycket.

HANDTRYCKT OCH BROKAD MÅLAD CHIFFON.

målat, ser ut som sammet) i de mest mjuka, fina schatteringar. Målar man väl, kan det bli utmärkt vackert. — Huvudsaken är att struten, genom vilken färgen spritsas, är välgjord. Relieffärgen bör vara av samma färg som sidenstoffet. Man kan med en stubbpensel stöta sönder de små stoffklumparne i en liten porslinskopp så går det lättare att pensla stoffet över relieffärgen. Man gör precis likadant, som då metallstoff användes.

På chiffon blir enbart konturmålning vackrast (alltså endast utspritsning av relieffärgen, ingen planstrykning.) Väljer man några milda pastellfärger till ett skirt mönster (se ritn.) blir sådan målad chiffon mycket vacker. Guldstoff till konturmålning på mörk chiffon blir även utmärkt!

Lämpliga mönster kunna rekvireras genom Hemflit, Idun.

CELINA RUNEBORG.

SILKESSTRUMPORNA. AV B. J. BENTLEY

YVONNE SÅG KYLIGT PÅ MIG.

— God dag Yvonne, sade jag.
 — Det gläder mig att se er, svarade hon.
 — O tack, Yvonne, gör det verkligen det? utbrast jag strålände.
 — Nej, svarade hon, inte riktigt.
 — O, kära ni, mumlade jag.
 Hon betraktade mig ett ögonblick tyst.
 — Någon, började hon slutligen, har haft oförsämdheten att sända mig ett par silkesstrumpor.
 — Verkligen, utropade jag. Så intressant. Och äro de vackra?
 — Det är äkta silke.
 — Nej.
 — Jo.
 — Nå, Yvonne, är ni inte rysligt glad?
 — Det beror på, sade hon, vem som skickat dem.
 — Naturligtvis, medgav jag.
 — Jag har skäl att tro, fortfor hon, och såg skarpt på mig, att det är en herre, som skickat dem.
 — En sådan hyggelig karl!
 — Tvärtom, sade hon stelt, jag tillåter inte herrar att skicka mig silkesstrumpor.
 — Naturligtvis inte, samtyckte jag åter.
 — Jag tar inte emot presenter, fortfor Yvonne utan att fästa sig vid min anmärkning — sådana där... presenter annat än från min bror, eller... hon tvekade och rodnade lätt, om jag vore förlovad, så skulle jag förstås inte ha något emot att min fästman gav mig strumpor, särskilt om det var äkta silke — men från en man, som inte betyder något för mig... skulle jag inte ta emot något.
 — Nej visst, replikerade jag varmt. Den anmärkningen gör er heder, Yvonne, stor heder. Silkesstrumpor. Från någon, som inte betyder något alls för er. Herre Gud, kan man tänka sig.
 — Men frågan är, tillade hon, vad jag

En liten lustig bagatell där den evigt kvinnliga logiken avslöjar sig och säger sista ordet.

skall göra med dem? Jag kan inte skicka tillbaka dem.
 — Naturligtvis inte, megav jag. Silkesstrumpor äro i alla fall silkesstrumpor, och om folk vill ge bort dem, så kunna de inte vänta att få igen dem.
 — Vad jag menar är, sade Yvonne otåligt, att jag kan inte skicka tillbaka dem, såvida jag inte får veta, vem som skickat dem.
 — Det är alldeles riktigt.
 Hon stirrade tankfullt på mig.
 — Naturligtvis, sade hon slutligen är det ni, som skickat mig dem.
 Jag hostade. — Flickan i butiken sade,

Dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Herrens råd bestå evinnerligen, Hans hjärtas tankar från släkte till släkte. Psalm 33: 11.
Många planer har en man i sitt hjärta, men Herrens råd det bliver evinnerligen. Ordspr. b. 19: 21.
Människans hjärta tänker ut en väg men Herren är den som styr hennes steg. Ordspr. b. 16: 9.
Befall din väg åt Herren och förtrösta på Honom, Han skall göra det. Psalm 37: 5.
Herren har sin umgängelse med dem, som frukta Honom och sitt förbund vill Han kungöra för dem. Psalm 25: 14.
Hans ögon vakta på var mans vägar och alla deras steg ser Han. Job 34: 21.
Jag vill lära dig och undervisa dig om den väg du skall vandra. Jag vill giva dig råd och låta mitt öga vaka över dig. Psalm 32: 8.

*Jesus hjälp mig vandra
 Glad i Dina bud
 Såsom Enok fordom
 Vandra med sin Gud
 Blott till Dina vägar
 Vänd min själs begär
 Döda egenviljan
 Det min vinning är. —*

att ni kunde byta dem, om ni inte tyckte om färgen, började jag. Det var en sådan trevlig flicka. Hon läspade...
 — Nå, avbröt Yvonne, vad menar ni med det?
 — Menar? frågade jag förvånad.
 — Ni hörde, vad jag sade nyss, fortfor Yvonne beslutsamt. Är ni min bror?
 — Nej, det är jag inte.
 — Eller, hon rodnade åter, min fästman?
 — Nej... inte ännu, Yvonne.
 Hon såg harmset på mig. — Nåja, då kan jag inte ta emot de där strumporna.
 — Naturligtvis kan ni inte det, sade jag strängt. — Det kan inte bli tal om något sådant. Jag ville inte att ni skulle ta emot dem — ännu.
 Yvonne såg häpen ut. — Nå, — vad — varför skickade ni mig dem då? frågade hon.
 — Ah, sade jag.
 Jag reste mig upp och satte min halsduk tillrätta.
 — Yvonne, om en minut har ni fullkomlig rättighet att motta dessa strumpor och — vad mera är — bära dem. Yvonne, kan jag få bli er fästman?
 Hon lade huvudet på sned och såg på mig.
 — Ni är verkligen fräck, sade hon.
 — Nå, snälla Yvonne, vill ni?
 Hon vände bort huvudet. Ja, mumlade hon slutligen. Det är väl rätt åt mig.
 — Rätt åt dig? frågade jag en lång stund efteråt, vad menade du, älskling?
 Hon rodnade och såg ned på sina små söta fötter.
 — Jag har aldrig kunnat motstå äkta silke, viskade hon.
 — Yvonne, utropade jag, medan jag betraktade hennes glänsande vrister, är det mina strumpor?
 — Ja, älskade, sade Yvonne ljuvt.

Lördagen den 6 november firades i Stockholm bröllop mellan civilingenjören Erik Haggström och fröken Marit Hansen, dotter till generaldirektören i K. Vattenfallsstyrelsen F. V. Hansen, och hans maka, f. Benckert. (Foto: Lamm.)

Ett tack från Kronprinsessan Astrid.

Från H. K. H. Hertiginnans av Västergötland hovdam, fru Elisabeth Aminoff, har Idun erhållit följande skrivelse:

H. K. H. Kronprinsessan Astrid, som till sin stora ledsnad själv ej var i tillfälle att få mottaga den vackra gåvan, som genom Idun överlämnats av Svenska Kvinnor, har givit mig i uppdrag att framföra sitt varma tack. Hennes Kunglig Höghet kommer alltid att bevara denna mätning, som ett kärt minne av sitt gamla fädernesland och av all den tillgivenhet som städse visats henne.

På nådig befallning

Elisabeth Aminoff.

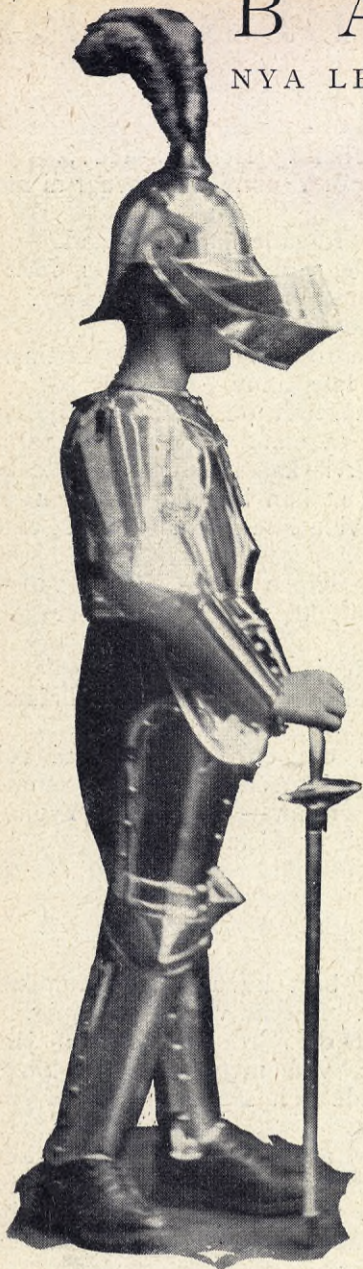

I Djursholms kapell sammanvigdes söndagen den 24 oktober herr Carl-Erik Westerström och fröken Ellen Drysen, dotter till framlidne bankdirektören G. Drysen och hans maka, född Ählström. (Foto: Lamm.)

IDUNS KOKBOK en välkommen **JULKLAPP**

BARNENS PARADIS

NYA LEKSAKER TILL JULEN — NÅGOT FÖR »ÖMMA» FÖRÄLDRAR ATT STUDERA!

Bland både riddersmän... Full krigsrustning av blänkande stål blir nog en eftertraktad julklapp.

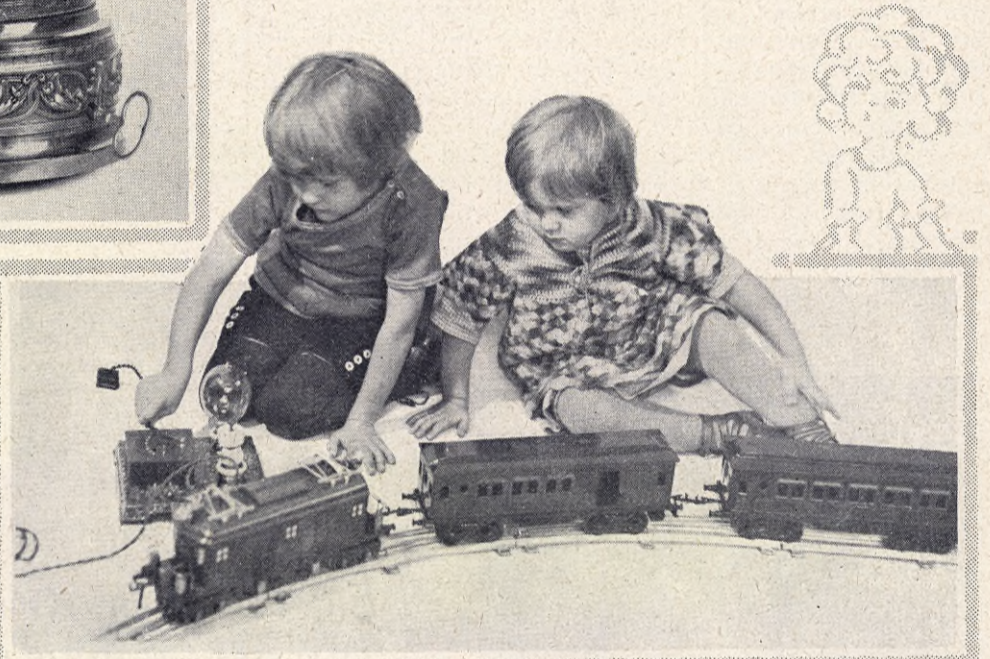
Leksakerna bli mer och mer fulländade för varje år och även om det nog är sant att den hemmagjorda trasdockan kan vara barnens både käraste och lämpligaste leksak, så har det ändå sitt nöje för både ung och gammal att se leksaksteknikens senaste underverk. Och även att köpa dem. Nu till julen ha leksaksaffärerna fått in alla årets nyheter och vi ha här avkonterfejat några från N. K., där förresten barnen haft ett paradiset under senaste veckan i en särskilt arrangerad s. k. barnvecka med leksaksdemonstrationer, sagostunder m. fl. dylika trevligheter.

I en guldbur en vacker röd pippi, som alltså oftast låter upp sin näbb för de mest naturliga drillar är den senaste triumfen på leksaksmärknaden.

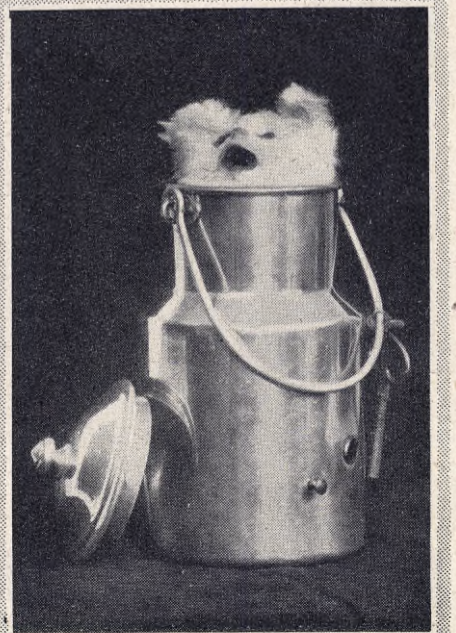
Lillan kan tidigt få lära sig till skrivmaskinsfröken på en perfekt miniatyrskrivmaskin.

Nu räcker det inte med ånglok längre, utan småbarnens järnväg är också elektrifierad med lok på pricken lika de nya mellan Stockholm och Göteborg.

En motorcykel med riktigt och kraftigt motorsurr är le dernier cri.

Mjölksflaskan spelar vackra visor och kissemiss dyker upp och ned ur flaskan till tonerna.

K V I N N O K O N S T

DAMERNA I LILJEVALCHS KONSTHALL.

Sveriges Allm. Konstförening utställer för närvarande i Liljevalchs konsthall. De kvinnliga konstnärerna ha varit flitiga och några prov på deras arbeten ses här.

"Änglar och barn" heter denna målning av Mollie Faustman.

Inte en bonad och skålar från Kina avfotograferade utan ett minutiöst och roligt utfört stilleben av dessa föremål. Av Otti Ljunggren.

Kari Kilboms maka, fru Zoia Kilbom, är målarinna och har här avporträtterat en politisk sjuksfrände, Olof Aschberg.

Med vacker förståelse har Eva Bagge målat denna rogivande interiör.

"Kvinna som kammar sig" av Ella Wanner.

Kronprinsessan Astrid har låtit måla sig i miniatyr av Ingeborg Andreasen-Lindborg. Kanske den vackra medaljen var en gåva till brudgummen?

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

HILMA FRYKMAN.
F. Lagerstedt, Växjö. Änka efter kyrkoherden Oscar Frykman, Ekshärad.
75 år den 28 november.

ANNA WALL.
F. Westfelt, Ståket. Textilkonstnärinna. Änka efter löjtnanten C. W. A. Wall.
70 år den 16 november.

JANE CEDERBLAD.
F. af Cristiernin, Stockholm. Änka efter kaptenen F. W. Cederblad.
70 år den 27 november.

JENNY HÅKANSSON.
F. Swanberg, Persnäs. Maka till kontraktsprosten Gustav Håkansson.
70 år den 28 november.

ELIN TILLMAN.
F. Melén, Orupssanatoriet, Höör. Maka till överläkaren, d:r John Tillman.
65 år den 1 december.

SIGRID CAVALLI-BJÖRKMAN.
F. Karlberg, Lund. Maka till provinsialläkaren, d:r Conrad Cavalli-Björkman.
65 år den 1 december.

CARLA GRAFSTRÖM.
F. Rydberg, Vänersborg. Änka efter apotekaren m. m. J. Frithiof Grafström, Luleå.
60 år den 21 november.

OTHILIA AHLMAN.
F. Hallberg, Norrtälje. Maka till rådmannen K. E. G. Ahlman.
60 år den 27 november.

KERSTIN WALDNER.
F. Andersson, Stocksund. Skriftställarinna, föreläsarinna. Änka efter kaptenen Th. M. Waldner.
55 år den 24 november.

EBBA REUTERSWÄRD.
F. Andersson, Malmköping. Maka till kaptenen Victor Reuterswärd.
55 år den 26 november.

EMMA GULLANDER.
F. Tisell, Alingsås. Änka efter professorn vid Chalmers Tekn. Institut, Per Gullander.
55 år den 28 november.

SIGNE HJERTÉN.
Fröken, Vänersborg. Förestandarinna för Vänersborgs högre flickskola. Dotter till fil. d:r J. Hjertén.
50 år den 1 december.

SOPHIE MURRAY †.
F. Lagerhjelm, Stockholm. Änka efter majoren Adolf W. Murray.
* 1834, † den 1 november.

EMMY FELLENIUS †.
F. Engelmärk, Stockholm. Änka efter kyrkoherden i Länna kontraktsprosten H. G. Fellenius.
* 1844, † den 11 november.

FANNY WESTERDAHL †.
F. Sannberg, Stockholm. Änka efter direktören A. R. Westerdahl.
* 1851, † den 8 november.

MÄRTA PETERSON †.
F. Lindstedt, Linköping. Änka efter kyrkoherden Ernst Richard Peterson.
* 1861, † den 11 november.

TORA FRIES †.
F. Nordling, Stockholm. Maka till kronfogden, v. häradshövding Edward Fries.
* 1865, † den 11 november.

KARIN FLEETWOOD †.
F. Bolin, Äppelvikén. Maka till kamreraren i A.-B. Kreditbanken, frih. Fredrik Fleetwood.
* 1873, † den 16 november.

HELENA RIDDERSTOLPE †.
Fröken, Sthlm. Bibl. i K. Järnvägsstyr. Dotter till majoren, frih. A. Ridderstolpe o. hans maka f. grev. Taube.
* 1875, † den 8 november.

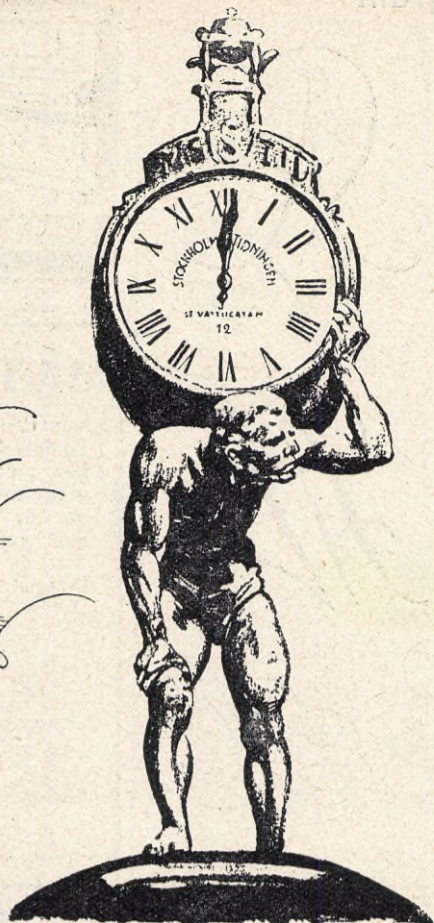

EBBA BANÉR †.
F. Silfverskjöld, Stockholm. Änka efter lantbrukaren, frih. P. J. G. S. Banér.
* 1879, † den 19 oktober.

Delikat blir tårtan om Ni begagnar Rumford bakpulver!

Huru tiden går, och vad som sker,

får Ni dag från dag veta genom Stockholms-Tidningen. Egna korrespondenter i London, Berlin, Paris, Wien, Rom, Newyork, Helsingfors, Oslo, Köpenhamn o. s. v. hålla Stockholms-Tidningens läsare underrättade om tilldragelserna ute i världen på ett sätt, som icke överträffas i någon skandinavisk tidning.

STOCKHOLMS-TIDNINGEN

Sveriges mest spridda dagliga tidning

har alltid lagt stor vikt vid snabba och tillförlitliga nyheter från in- och utlandet. Dess framgång som nyhetstidning sammanhänger med dess strävan till vederhäftighet även på detta område.

Medelupplagan utgjorde under första halvåret 1926

118,108 exemplar

ETT LÄTT ARBETE

och ett arbete som lämnar ett utmärkt resultat är vad alla erfara som bona sina golv med det bästa bonvaxet —

Gahns Bonvax.

MUGNIER

(uttalas Mynjé)

Apéritif, särdeles **välsmakande, stärkande** och **stimulerande**. Rekommenderas av läkare vid kraftnedsättning och konvalescens. Ett glas avkylt före måltiderna föredrages av damer framför genever och är ett suveränt medel att öka såväl matlusten som den rätta livsenergien. Denna apéritif är tack vare sina farmaceutiska egenskaper lika aptitgivande och stimulerande som akvavit, cognac eller whisky. Erhålles genom alla systembolag i landet, t. v. utan inskränkning av övrig spirituusatdelning.

Pris kr. 4.50 pr liter.

9 diplomes d'honneur

56 guld- och silvermedaljer.

PARFYMERI AROMA

KUNGSGATAN 13. STOCKHOLM

Nyheter i Parfumer, Puder och Bijouterier

Praktiska Nyheter!

SLOTTSSENAP

på hushållsglas i 3 storlekar.

KUNGS-ÄTTIKA

KUNGS-VINÄTTIKA

på karaffer.

Äro marknadens förnämsta fabriker.

Guldmedalj 1924.

A-B. UPSALA ÄTTIKSFABRIK

Kronprinsessan Astrids monogram

Tävlingen om bästa monogram över Kronprinsessan Astrid och hennes gemäls initialer har givit till resultat att herr Ake Nothberg, Urvädersgränd 7, Stockholm erhållit första priset för en hel samling väl utarbetade förslag varav här återges de fem bästa. Andra priset har tilldelats ingenjör S. Rosenqvist, Ludvika, för det även här avbildade förslaget med de bägge kronorna. Hedersomnämning har givits signaturen Aja för sju teckningar där dock furstekronan blivit för konstnärligt placerad direkt på monogrammen och bokstäverna förresten ej stå så tydliga och klara som i de prisbelönda förslagen.

Ulfåsa.

(Forts. fr. sid. 1255.)

är representerad på den motsatta väggen, där man också lägger märke till ett landskap av friherrinnan Hermelins mormor, fru Augusta Söderling. Från friherrinnans föräldrahem märkas ett par förtjusande porträtt av hennes förfäder på Gustaf III:s tid, en fru Schröderheim, född von Stapelmohr, och en broder till denna.

I salongen har även den stora flygeln sin plats, och det är slottsherren själv, som trakterar instrumentet.

— Förr kunde jag sitta två, tre timmar varje kväll och spela Wagner, en tid gillade jag endast honom. Men nu för tiden hinner jag mera sällan med musiken, säger frih. Hermelin.

IDUN

Mästern Samuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av

Utgivare:

Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:

Eva Nyblom

Redaktionen: ... Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
8660 — Norr 9803 | Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
8660 — Norr 402 | 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

40 öre å textside. Beständ | Lediga platser och plats-
plats 20 % förhöjn. Hel- | sökande 25 öre, pensionat,
marg. 55:—, halvarg. skol- och diverseannonser
30:— pr gång 20 mm. hög. | 35 öre, minimipris 3:50.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.

Uppl. B.

Praktupplagan

Vanl. upplagan

Helt år 17:— | Helt år 15:—
Halvt år 9:— | Halvt år 8:—
Kvartal 4:50 | Kvartal 4:25

MATSILVER

saluföres i de mest skiftande kvaliteter. Ingen kan med blotta ögat avgöra huruvida ett matsilver är av god kvalitet, men ett tillräckligt stöd för omdömet ger detta inregistrerade varumärke

en borgen för god kvalitet.

Guldsmeds Aktiebolaget i Stockholm
Finnes hos varje guldsmed.

Kläningar, underkläder,

garn, mattor

— allt blir bäst färgat med

HENFÄRGEN

HÄRVAN

Färgmetoden — utan kokning — är den enklast tänkbara.

Begär färgkarta.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

Klena Barn

i alla åldrar återvinna snabbt genom en Emulgon-kur hälsa och krafter. Emulgon innehåller — förutom fysiologiskt kontrollerad A-vitaminrik fiskolja — Phospho-Energon och Kalk, vilka ämnen på ett lyckligt sätt samverka och komplettera varandra. Emulgon ökar aptiten, stärker och utbildar muskler och benstomme.

För barn med ansträngande skolarbete är Emulgon ovärderligt. Det i Emulgon ingående Phospho-Energonet skärper såväl tankeförmåga som minne och återställer på ett naturligt sätt förbrukad energi.

Vid engelska sjukan och skrofler är Emulgon ett överträffat medel.

Emulgon rekommenderas av talrika in- och utländska läkare.

EMULGON

Fås på alla apotek i orig. fl. å 200 och 1000 gr.

Musik och teater äro jämte jordbruket det som mest intresserar frih. Hermelin, och när Stockholm gästas, försummas aldrig teater-, opera- eller konsertbesök. Men hemma på Ulfåsa är det stora intresset jordbruket eller kanske ännu mer boskapsskötsel. Och att det ej blott betraktas som ett nödvändigt ont, som oundgängligen följer skötsel av ett så stort gods märkes genast, då baron börjar tala om sin kreatursbesättning — uppgående till ett par hundra djur — sina invallningar och om andra lantbrukstermer, som en utomstående icke skulle kunna förstå utan godsägarens sakkunniga förklaringar. Liksom slottsherren är den som övervakar godsets skötande utåt har friherrinnan Hermelin hand om det stora hushållet. Och dessutom ägnar sig friherrinnan med liv och lust åt trädgårds- och blomsterkötsel.

Att Ulfåsa är en bland de allra vackraste skatterna i det på natursköna platser så rika Östergötland kan man utan överdrift påstå. Och det är ej blott den flyktige besökarens åsikt utan detsamma får man höra även av befolkningen i andra delar av provinsen. Och om det gamla folkungagodsets värdfolk, den enkle »baron på Ulfåsa», som jag hört slottsherren kallas, och hans älskärda friherrinna vet ej endast ortsbefolkningen att tala gott utan deras namn nämnas med beundran i skilda delar av landskapet.

A. E.

Chefsskifte vid Änkehuset.

Augusta Wretman.

Föreståndarinnan fru Augusta Wretman och sjuksköterskan Gertrud Hoffberg avgingo den 1 nov. från sina respektive befattningar i Borgerskapets Änkehus, den förstnämnda efter 20 års och den sistnämnda efter 25 års arbete därstädes.

Inom den tvåhundraåriga institutionen för ensamma äldre kvinnor ha dessa båda damer nedlagt ett kärleksfullt och plikttroget arbete. Direktionen för Borgerskapets Änkehus gav en av stor högtidlighet präglad avskedsfest för dem, varvid ordföranden, kanslisekreterare A. Peyron i varmhjärtade ordalag framförde direktionens och Änkehusets tack för allt, vad de gjort för hemmets fromma. Han utträdde bl. a. att fru Wretman såsom föreståndarinnan förstått att med moderlig omsorg göra änkehuset till ett verkligt hem för de borgarankor, som önskat att efter livets växlingar där finna en fristad och att hon med klok omtanke — inte minst under de svåra krisåren — stött änkehusets inre ekonomi. Med okuvlig energi har Gertrud Hoffberg handhaft det ansvarsfulla kallet att inte endast vårda de sjuka utan även att såsom en syster i verklig bemärkelse emottaga de hädangångnas sista hälsningar till sina kära.

En sällsynt högtid måste det anses vara, då det förunnas en välgörenhetsinrättning att under en lång följd av år ha ägt två personer, som på ett enastående sätt beklätt de ledande befattningarna inom hemmet, något som ordföranden likaledes i sitt tal framhöll.

Maj Sterner.

Min mor.

(Forts. fr. sid. 1253.)

på en stol som en något stel gäst vid barnfester. Eller var hon utsedd att hålla en sällskap, då man låg sjuk, men alltid blev

Varje droppe

i en flaska Azymol-Stimulus är ett koncentrerat livselixir för håret, ty den icke blott förebygger och hejdar håravfall utan ger även håret nytt liv och ny växtkraft samt skänker det naturlig glans och vackert fall.

F. PAULI'S

AZYMOL-STIMULUS

innehåller livselixir för håret.

Vikt 150 gr.

ZEPHYR

är världsmarknadens lättaste och förnämsta hörtelefon, tonren, högkänslig, elegant, trycker ej örat.

Zephyr är ett Brunet-fabrikat.

ASEA

KLARBERGSG. 21, STHLM.
Göteborg, Malmö, Norrköping,
Jönköping, Sundsvall, Umeå,
Luleå, Östersund.

Hushållshandskar

6-6½-7-7½-8
2: 50 par, extra tjocka 3: — par. Aderbräcksstrumpor o. alla slags sjukvårdsartiklar i lager, full garanti. Humana priser. Förstklassigt parfymeri med toilett- o. tekniska artiklar 10 % extra rab.

Uppgiv mått

CITY.

Gratis katalog.

Jakobsbergsg. 27, hörn. av Regeringsg.
Flemminggatan 13, mitt för Separator.
Till landsorten mot postförskott.

LÄS ARNE BINDT

eller

Gud, Ödet och jag Själ

Roman ur livet av

ELISABET LÖNROTH

Två delar Gumperts Förlag, Göteborg.

I alla boklädor.

Bensintvätta

Överrocken hos Saltsjöbadens Kem.
Tvätt, Sthlm.

Högsta kvalitet. Berömd ton.
Mästersamuelsgatan 33, Stockholm.

Vill Ni hava en elegant frisyr

Använd då endast våra engelska onduleringsnålar

av gummi, bryter icke håret som de skarpa metallnålarna. Kartong med 6 st. för kort hår Kr. 1: 50. Kartong med 4 st. för långt hår Kr. 1: 50.

Drottninggatan 57, Stockholm.
Till landsorten mot postförskott.

Oatine

ATT HÅLLA PORERNA ÖPPNA OCH ANSIKTET SKYDDAT ÄR DET VIKTIGASTE. Använd därför dagligen med samma omsorg OATINE — massage eller ingnidning och avtorkning. SMUTSEN avlägsnas fullständigt och sol, köld eller bläst har ingen inverkan på huden, ty OATINE efterlämnar ett fint, skyddande lager, som håller huden sammetslen och klar. Begär uttryckligen "OATINE" "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 2: 50 samt i stor burk med tredubbelt innehåll Kr. 5: —.

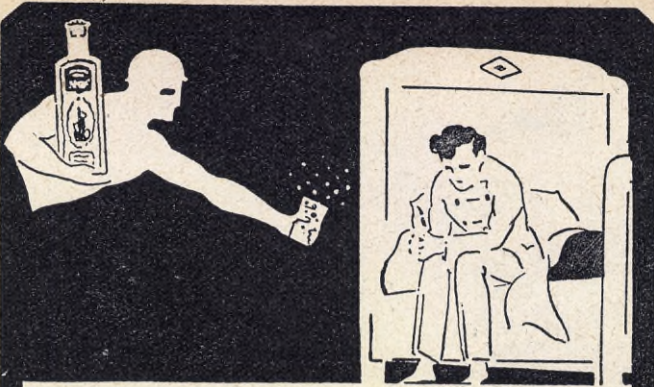
Oatine SNOW

mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och välluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burkar å Kr. 2: 50 och Kr. 5: —.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY A.-B., London, Paris & Stockholm.

Nederlag i Malmö.

Känner Ni Er bakom?

Tag då ett glas
FRUKTSALT-SAMARIN

det upplivar livsandarna och sätter fart i kroppen, emedan Fruksalt-Samarin effektivt uppriskar och renar blodet, befriar magen och tarmarna från otjänliga ämnen, utdriver den skadliga urinsyran, gifter som måste rensas bort.

Med Fruksalt-Samarin avlägsnar Ni grundorsaken till underminerad hälsa. Det ger vigör och sätter Er i god form.

Pris pr fl. 2.50 som räcker till 50 glas Samarin hälsovatten. Säljes å Apotek, i Drog-, Kemikalie-, Speceri- och Diverseaffärer m. fl. **CEDERROTHS TEKNISKA FABRIK, STOCKHOLM**

Det är tryggt

för Er att veta att Kleinerts hygieniska sanitetsbyxor med gumminlägg skyddar underlivet mot kyla och drag och förhindrar fläckar på ytterkläderna.

Sanitära förkläden och gördlar.

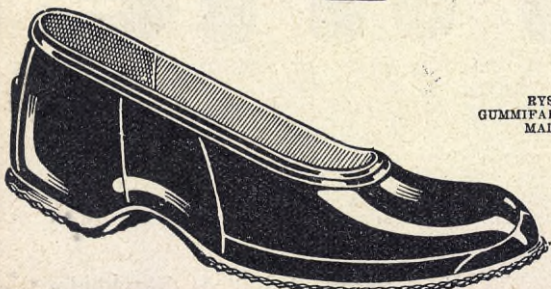
Kleinerts

Fås i de större varuhusen jämte förklarande illustrerad broschyr.

Skyddsplagg

Malmö

vida berömda
för årslång hållbarhet
och brillianta passformer

RYSKA GUMMIFABRIKS A.-B., MALMÖ.

hon placerad på ett så pass stort avstånd, att hon ej kunde vidröras. Hon hörde till de oförgätliga barndomsminnena, mest därför att hon var mammas egen docka och också för att hon alltjämt var klädd i samma kläder, som brukats på den tiden då hon kom till, nämligen stor grön sidenhatt i kapottform och vid sidenklädning med rysch och vida puffärmar.

Och där jag nu efter så många många år, sedan lilla Idas röst för alltid tystnat, i ensamheten söker framkalla min mors minne, måste jag tänka på, att den, som på sin bröllopsresa för sin docka med sig och kan bevara henne år efter år, säkert äger en djup fond av moderlighet, ett trofast sinne, ordning och sparsamhet. — Och är det ej just dessa egenskaper, som bygga de goda hemmen.

Att uppräknat allt vackert, som kommer för en, när man sitter och tänker på sin mor, är lika omöjligt som att försöka räkna bladen på ett levande träd. Var stund minnes man något nytt vackert, som man nysst ej kom ihåg.

Det finns en legend, som berättar, att jungfru Maria, den himmelska modern hade sömrat en klädnad för Jesus som barn. Det var en underbar klädnad. Den nöttes aldrig ut och aldrig blev den för liten. Den växte med honom och anpassade sig efter honom.

Så sömmar även var moder för sitt barn en dylik klädnad, spunnen av omsorger och omvårdnad, vävd av oppoffring och kärlek. Underbar är den. Alltid räcker den till, alltid passar den, hur barnet än utvecklas. Aldrig kan den nötas ut och aldrig förstöras. Ty den är av himmelskt ursprung.

Ill. Albin, Monte Carlo, foto.

Kryssordstävlan i n:r 48

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
11						12				
13			14	15		16	17		18	
19		20		21		22		23		
		24	25			26		27		
28						29				
30		31	32	33	34	35	36	37	38	39
			40			41				
42	43			44		45		46	47	
48			49			50		51		52
53	54							55	56	
57						58				

Vågräta ord: 1. Ett samlingsuttryck. 6. Raffinerat. 11. Ett sådant ställe vill många gärna ha. 12. Kan skymma utsikten. 13. Första tonen. 14. Herre i luften. 16. Ett gott väsen och förnamn. 18. Oftast låg och långsträckt. 17. Flicknamn. 21. Latinsk förkortning för likaledes. 22. Nämnes ofta tillsammans med bygge. 23. Ett ord som låter oss ana lidande. 24. Stundom öm, stundom brännande. 26. Beståndsdel i föremål med uppgift att gå runt. 28. Är mången sagobok fylld av. 29. Har i regel tagit doktorsgraden. 30. Ett varmt vinterplagg för både herrar och damer. 35. Ett namn som nu varit på allas läppar. 40. Vara angelägen om något. 41. Kroppslig defekt. 42. Husdjur i nordn. 44. Naturprodukt som nu blir allt vanligare. 45. Kemiskt tecken för modern metall. 46. Sänkt a. 48. Motsatsen till stillhet. 49. Form av första personens pronomen. 50. Blir man genom andras inflytande. 52. Förkortning för en skrivelse. 53. Vänskapstryning. 55. Går fram på Apenninska halvön. 57. En bland de yngsta av våra städer. 58. Vinteräpple.

Lodräta ord: 1. Förekommer vid spiritistiska seancer. 2. Groddar och sinnesorgan. 3. Förklarande förkortning och något som kommer från främmande land. 4. Populär sommarplats i stockholmska skärgården. 5. Ett gammalt gott vin. 6. En lång näsa. 7. Handelsterm med betydelsen tull- och fraktfri. 8. Räknas längder i. 9. Rinner upp på småländska höglandet. 10. Pausar i arbetet. 15. Fjäll

Järnhälsa

får envar,
som dagligen
använder

Ferrin

Bästa järnmedel.
Skadar ej tänderna.

A.-B. FÖRENADE
PIANO & ORGEL
FABRIKER
GÖTEBORG

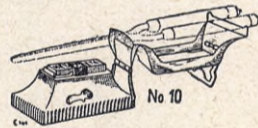
Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitet billigast
MALMSJÖ-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.

META BRÄNSLE

(det vita kolet)

Ofarligt, renligt, bekvämt
2 ½ öre pr tablett

Meta värmer fort! Sotar icke!

Ni sparar 50 procent bränsle med
Meta Friserlampor

Kr. 0: 75, 3: 75, 6: 50

Meta Varmvattenskål Kr. 1: 50
Meta Kök, hopfällbart " 1: 75
Meta Ägg- & Tekokare " 3: 75
Meta Snabbkokare, "Mario" " 3: 75
Meta Resekokare med vindskydd (bästa kokapparat för utfärder) " 5: 50
Meta Resestrykjärn " 5: 50
Meta Flaskvärmare " 4: 50

Trevliga presenter! Fås överallt!

Brasan tändes lätt med en Meta-tablett

Meta Bränsle A.-B., Göteborg.

FRÅGA EJ Eder färghandlande efter linoleumfernissa; fråga efter

2350

N:o 4711.
 Tosca

En Doft
 till
 siden och
 spetsar

med många berömda turisthotell. 17. Ingen vänligt sinnad gud. 20. Känd ö. 23. Gruv- och gammal handelsterm. 25. Preposition och verbform. 27. Trives ej i nordligaste Sverige. 30. Flick- och sockennamn. 31. Gå korna ibland i. 32. En riktning som närmast motsvarar motsols. 33. Tvedräktens gudinna. 34. Göra kedjor. 35. Produkt och europeisk biflod. 36. Noga granska. 37. Därifrån mycket nytt kommer. 38. Grekisk gudinna. 39. Utövare av tyranni. 43. Går ännu i skola av något slag. 47. Tämlichen obestämd tidpunkt. 49. Livgivande. 51. Huvudbeklädnad. 54. Smila. 56. Ton.

Vid lösningens insändande inskrivas bokstäverna i resp. rutor, antingen på den ur tidningen klippta bilden eller på en ritad kopia av denna. I varje lös-

ning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom redaktionens pris på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Kryssordstävlan i n:r 48".

Lösning.

Kryssordstävlan i n:r 43. — Vågräta ord: 1. Sandwichman. 12. Ego. 13. Islänning. 14. Nasalt. 15. Det. 16. Sta. 17. Hexameter. 21. Merano. 22. Örn. 23. Bil. 24. Tår. 26. Islam. 28. Tvenne. 31. Onus. 32. Ridknekt. 34. E. m. 35. Op. 36. Noa. 37. Emser. 40. Pris. 42. Rr. 43. Ro. 44. Runa. 46. Kypra. 50. Rue. 51. Analfabeterna. — Lodräta ord: 1. Sen-

sationer. 2. Agat. 3. Nosa. 4. Wilhelm. 5. Ister. 6. Cl. 7. Hädan. 8. Mnemoteknik. 9. Ante. 10. Ni. 11. Ogärna. 18. Xantippa. 19. Törnen. 20. Er. 21. Miasmer. 23. Blues. 25. Änn. 27. Sn. 29. VD. 30. Ekorren. 32. Ro. 33. Tara. 38. Moln. 39. Ruff. 41. Syre. 45. Nya. 47. Pur. Nyckelordet för 49 lodrätt hade tyvärr råkat bortfalla, varför lösarna i regel lämnat rutan blank. En läsarinna har dock tytt ordet till ve och själv skrivit nyckelordet: "Vad de tävlande uttala om Ni i fortsättningen glömmar angiva text för nyckelordet." Bättring utlovas. — Och så en liten erinran till de lösare som ha för vana att glömma att bifoga namn till lösningen, detta liksom att medsända frimärke är ett oeftergivligt villkor för erhållande av pris.

Ressällskap.

Ressällskap önskas till Södern av språkkunnig, resvan sjuksköterska. Medföljer gärna som sköterska. "Gott humör".

Redovisning.

Redovisningen över influtna bidrag till prinsessan Astrids bröllopsgåva fortsättes här fr. föreg. nummer:

Fru Maria Nerman, Uppsala	10:—
K. Johnsson, Skogstorp ..	2:—
"B. H.", Karlshamn	1:—
Fru Iris Ottosson, Katrieholm	1:—
Agnes Hagström, Tors- hälla	5:—
Fru Barbro Nelson, Upp- sala	5:—
Fr. Svea Lawska, Norr- köping	50:—
Från 12 i V-n	3:—
Sjuksk:n Ellen Klint, Ul- ricehamn	2:—
Ida Nilsson, Hälsingborg	10:—
Fru M. von Horn, Foll- näs	10:—
Elvina Styffe, Uppsala ..	5:—
Frih. Signe Ehrenkrona, Mjölby	10:—
Lärarinnor vid Engel- brekts folkskola	4:—
Lärarinnor vid Johannes- dals folkskola	5:50
Lärarinnor vid Högalids folkskola	2:25
E. Martin, Stockholm ..	2:—
Professorskan Maria Sjö- qvist, född von Her- mansson, Sthlm	20:—
Fru Lydia Gleerup, Sthlm	10:—
Grevinnan Gerda Wrede	20:—
Fru Helen Berg	20:—
Friherrinnan Greta Lager- felt	20:—
Fru Karin Tham	20:—
"S. F.", Sala	1:50
Landshövdingenskan Selma Stenström, Härnösand	10:—
Ellen Malmborg	
Edith Erixson	
Mathilda Hammarstedt ..	
Agnes Ambrosiani	
Olga Klein	
Anna Salin	
Karin Janse	
Carin Thordeman	
Asta Gunnel	
Edit Cederström	
Märta Leijonhufvud	
Calla Curman	
Signhild Curman	
Gertrud Sidenbladh	
Ebba Heckscher	
Nanna Fries	
Ingeborg Lindblom	110:—
Fru M. Thorésen, Saltsjö- baden	5:—
Hilda Kallin, Gimo	2:—
Fru Gunhild Persson, Sundsvall	5:—
Grevinnan von Rosen, f. Adelswärd, Hedenlunda	25:—
Fru Sophie Friis	10:—
Fru Oscar Bäckström ..	10:—
Doktor Stina Thyselius Lundberg	10:—
Frih. Ellen Cederström ..	10:—
Fru Anna Bergman	5:—
Fru Maja Leijonmar	5:—
Fröken Agnes Lamm	20:—
Stina Mörner, Österåsens Sanatorium	10:—
Fröken Anna Bergqvist ..	10:—

Medlet som vagnar nerverna till ro.

Nervös tandvärk, en brännande huvudvärk eller andra nervmär-
tor kunna komma olägligt nog
ibland. Men medlet, som i en
handvändning åter gör Eder
frisk, nöjd och glad, finnes å
närmaste apotek. Globoid, det
nervstillande preparatet, som kan
tagas utan risk, avlägsnar som
genom ett trollslag nervösa smär-
tor.

Globoid erhålles (utan recept)
å alla apotek i flaskor om 40 och
20 tabletter å ½ gram till ett pris
av Kr. 2:30 och 1:25 pr flaska.

60 öre pr tub.

Fru Gunilla Laurin	10:—
Aina Löfstrand, Fors Sta- tion	2:—
Fru Betty Bergström	
Ärkebiskopinnan Anna Söderblom	
Pastorskan Hanna Johans- son, Nydala Kloster ..	7:—
Genom Landshövdingenskan Brita Elmquist, Örebro insamlade medel	
i Örebro	691:—
„Ämmeberg och Zinkgruvan* ..	221:75
„Karlskoga & Bo- fors	121:—
„Nora	44:—
„Kopparberg	21:25
„Kumla	55:—
„Hjortkvarn	70:—
„Övriga orter	60:—
„Stockholm	95:—
Summa Kronor	2,595:35

* Bland givarinnorna äro en
hel del arbetarehustrur vid det
Belgiska bolaget *Vielle Montagne*,
som torde vara det största Bel-
giska företaget i vårt land.

IDUNS SKÖNHETSINSTITUT

Kemiska spörsmål.

N:r 109. 1) I något av Iduns
n:r ger Fru Skönhetsdoktor ett
råd angående förhindrande av
hårets grånande: 50 gr. kakao-
olja, 25 gr. olivolja och 8-10
gr. kinin. Har köpt ovannäm-
nda oljor, men på apoteket visste
man inte om det menades klor-
kinin eller kininsulfat. Erhöll
emellertid det senare. Vore tack-
sam om Fru Skönhetsdoktor
ville öka sin godhet och säga vil-
ket som är det rätta. Om det men-
nas det förra, är väl ej det se-
nare skadligt?

2) Är svavelbarium detsamma
som svavelblomma, vilket före-
kommer i ett annat recept. Myc-
ket tacksam för svar är

Maja Landsort.

Svar: 1) Till nämnda sats skall
vara klorkinin. Dock kan kinin-
sulfat ej direkt skada håret.

2) Svavelbarium och svavel-
blomma är alls inte detsamma.
Det förra är metalliskt och det
senare ett utfällt pulver av svavel.

Röd näsa och armsvett.

N:r 110. Undertecknad vore
mycket tacksam för ett medel mot
röd näsa. Under den nuvarande
kyliga väderleken antager näsan
en färg, som trotsar all beskriv-
ning, och då jag kommer från
kolden in i värmen blir det ändå

SÄNGKLÄDERNA

äro de enda sängkläder, som uteslutande
stoppas med material, som undergått en
modern maskinell rening o. desinficering.
De äro de idealiska sängkläderna.

J. Svensson & Bourghardt
Täckfabrik, Tagelspinneri, Fjäderrenseri.
GÖTEBORG.
Grundad 1881.
Erhållas i varje välsorterad sängkläders-
affär.

värre. På dålig mage kan det ej
bero, ty den är alltid i utmärkt
skick. Finns ej något effektivt
medel att smörja på, så att den
ej ser så förfärlig ut?

2) Hur få bort armsvett? Dag-
lig avtvättning och pudring gör
ingen nytta. Obs.! Hänvisa ej
till föregående nummer.

Brita.

Svar: 1) Om näsrodnaden ej
beror av trög mage, kan den bero
av dålig blodcirkulation eller att
det kommit frost i den. Skulle
nästan tro det senare, eftersom
den är känslig för kyla. Badda
nåsan varje afton med stark alun-
lösning, så varm ni kan tåla.
Smörj därefter in den med kam-
fersalva, vilket ni även bör göra,
innan ni går ut vid kyligt väder.
Om ni pudrar näsan, så använd
gulaktigt puder.

2) Det viktigaste är oklander-
lig renlighet av hela kroppen, all-
så ofta bada och ofta byta un-
derkläder. Vidare skola armhå-
lorna ett par gånger om dagen
tvättas med ljumt alunvatten och
efter torkningen pudras med sa-
licylsyrat violrotspuder. Om svett-
ningen är ovanligt ymnig, är det
ett sjukligt symptom och bör kom-
ma under läkares behandling.

Näsrodnad.

N:r 111. Min näsa är i allmän-
het röd vid näsroten, men vid
kyla alldeles särskilt ful och hyn
är för övrigt grov och allt an-
nat än bra. Kan det stå i samb-
band med trög mage och hur
råda bot mot båda delarna —
verkl. effektivt undrar "Fuling".

Svar: Både näsrodnaden och
den dåliga hyn kunna helt visst
bero på trög mage, isynnerhet om
det blir långvarig förstoppning.
För att åstadkomma förbättring
härvid bör ni gå igenom en 6
veckors Karlsbaderkur. Drick på
fastande mage ett glas vatten (be-
höver ej vara varmt) med ¼ te-

sked Karlsbadarsalt. Låt därjäm-
te frukt så mycket som möjligt
ingå i dieten, både kokt och rå.
Det röda vid näsroten går bort
med att påsmörja hydrozonsalva.

Överflödigt hårväxt.

N:r 112. I september månad
tillskrev jag eder och bad om råd
huru jag skulle kunna bli fri
från missprydande hårväxt, var-
av jag är mycket besvärad såväl
på hakan som överläppen. Några
veckor senare var ni nog vänlig
att giva svar å min förfrågan
och tillrädde då elektrolytisk be-
handling.

Nu har man sagt mig att elek-
trolys efterlämnar märken i hu-
den. Vad har Iduns rådgivare
för uppfattning och erfarenhet
angående denna sak?

På samma gång ber jag eder
vara vänlig upplysa mig om hu-
ruvida elektrolysbehandling är
dyrbar, smärtsam och långsam
samt vem som utan att förstöra
huden kan utföra sådant.

Ung förtvivlad svenska.

Svar: Elektrolytisk behandling
är nog det mest effektiva för att
utrota generande hårväxt, men
den bör utföras av en hudspecia-
list, en hudläkare. De märken,
som uppkomma i huden läkas
snart under sakkunnig behand-
ling. Behandlingen blir dyrbar,
om hårväxten är riklig, ty varje
särskilt hår måste borttagas med
den elektriska nålen.

Så vidare smärtsamt kan det
inte vara.

Många andra medel finnas i
handeln, och några ha varit
nämnda i dessa spalter. Det kan
ju vara skäl i att pröva dem men
behandlingen därmed måste upp-
repas så fort håren växa till igen.

Plastisk operation.

N:r 113. I Idun ha' vi sett an-
nonser om "plastiska operationer",
som en läkare utför å ett skön-
hetsinstitut i Stockholm. Äro
dessa operationer effektiva och
ofarliga? Huru lång tid tar be-
handlingen och är det då endast
denna enda läkare, som företager
dylika operationer?

Intresserade prenumeranter.

Svar: Om en legitimerad läka-
re utför operationen, kan ni vara
alldeles lugn att operationen är
ofarlig.

Hur lång tid behandlingen tar
beror alldeles på hur mycket, som
är att göra.

Det finns nog även andra
kirurger, som utföra detta slags
operationer.

Fru Skönhetsdoktor.

?FRÅGOR OCH SVAR!

Gräshoppan och Myran.

Fråga: Vore tacksam om jag
genom Idun kunde få orden till
en sång om myran och syrsan.
Har i minnet bevarat endast föl-
jande:

"Vad gjorde du uti sommaren's
dagar?

Du spelade och hade så roligt.
Välän, mamsell, så dansa nu!

Svar: Sängen heter *Gräshop-
pan och myran* och är översatt
från La Fontaines fabler. Den
sista översättningen är gjord av
Alb. Ehrensward 1924, och ni kan
där läsa hela dikten.

Gamla böcker.

Fråga: Vill härmed fråga min
gamla vän Idun vad värde nedan-
stående verk nu äga:

**De små krypen håller man på
lämpligt avstånd med Kammer-
jäger, det bästa medlet för utro-
tande av loppor, löss, mal, flu-
gor, kackerlackor och skåktor.
Till salu i alla kemikalieaffärer.
Pr ask 0:50 och 1:—.**

Strindbergs Öden och äventyr (häft.) utgivna Sthlm, Gernants Boktryck. Aktiebolag 1882, 1883, 1884.

Det nya riket (i klothand) utg. 1882.

En liten i läder bunden bok med spänne, innehållande Utvalda Skriftens ord, tryckt 1797. Holmberg, Sthlm.

Var betals bäst? Tacksam för svar. *Mångårig prenumerant.*

Svar: Som de båda sista häftena av Öden och äventyr utkommo 1890, kan verket ej anses fullständigt, om ni inte även äger dem. — Men angående alla de nämnda böckerna gäller, att ett antikvariat ej värdesätter dem utan att först se dem.

Villa.

Fråga: 1) Till vilken arkitekt bör jag vända mig för att erhålla ritning till en mindre villa, 4 rum och kök, med alla moderna bekvämligheter?

2) Vilket arvode ung. betingar sig arkitekten för en dylik ritning? *Eget bo.*

Svar: Sällskapet Hem i Sverige, Kungsgatan 15, Stockholm, tillhandahåller ritningar till mindre villor av praktisk typ till billigt pris. Vill man ha ett mera individuellt förslag, uppgröas sådana av arkitekterna Rudskog, Dag-Melin m. fl., naturligtvis till högre pris.

Patience.

Fråga: För några år sedan åsåg jag utläggandet av en patience, som kallades "Kungen". Mycket svår att lägga och ändå svårare att få den att lyckas. Om dess rätta namn är "Kungen" är nog ej så säkert, men det påstås, att konung Oscar II brukade lägga den, och när den lyckades, gav han kr. 50:— åt de fattiga. Några vidare detaljer om patienten känner jag ej. Kan "Idun" giva mig några upplysningar hur denna patience lägges, tackar jag på förhand, för besväret. *Maria Katrina.*

Svar: Det finns åtminstone två patienter, som kallas Oscar II med anledning att han gärna lade dem. Den ena lägges med en lek, den andra med två, och båda äro svåra att få att "gå ut". Om ni vill försöka dra er till minns om det var en eller två lekar samt någon annan detalj och sedan återkomma, blir det kanske möjligare att besvara er fråga.

Sårsalva.

Fråga: Sedan många år tillbaka har jag i praktik använt en salva, som jag kokar själv efter ett gammalt recept. De första åren, då mitt hem var på landet, där vägen till läkare var lång, hade jag rika tillfällen att pröva den på många olika, yttre åkomgor, alltid med lyckligt resultat. Svåra blodförgiftningsfall, envis eksem, elakartade bölder, köldsprickor, gamla bensår, ja allt, som kan hänföras under rubriken sår, har botats med den salvan. Hittills har jag lämnat ut den gratis, men numera bosatt i stad, bär det en del av patienterna emot att stå i tacksamhetsskuld för något, som de anse sig ha råd att betala, och det faller sig också svårt för mig att tillhandahålla den på samma sätt i vidare kretsar. Nu frågar jag, om någon av Iduns läsare eller läsarinor kunde och ville ge mig upplysning om, hur jag bör förfara för att få tillstånd att avyttra densamma. Efter vad jag av Svensk Författningssamling funnit, innehåller salvan ingen ingrediens, som faller under apotekstadgan. Den är underbar i sin läkande och fördelande kraft och värd att nå vida omkring i en tid, då stora summor kastas ut på humbugpreparat. *Mångårig prenumerant på Idun.*

De gamla vackra svenska saffranskusarna ha åter kommit till heders

Tack vare de söta, friska California-russinen kunna de göras utsökt läckra

HUR många husmödrar komma inte ihåg "Luciakronorna," "Lussekattorna," "Gullvagnarna" och vad de hette allt, dessa vackra saffransbröd, som mormor brukade baka till jul förr i världen? De höra ihop med gammaldags hederlig svensk jul, och det är med glädje man ser, att de kommit allt mer till användning igen i många svenska hem.

En fördel blir det dessutom med det saffransbröd Ni bakar framför det, som mormor gjorde. Ni har de härliga, söta Sun-Maid russinen att tillgå, det hade ej hon. Deras friskhet kommer som en extra behaglig touch till den fina, fylliga saffranssmaken.

Brakar Ni gömma Sun-Maid-recepten? Det bör Ni göra. Klipp ur dem, ty de äro bra att ha till hands. Och se framför allt till, att Ni har några paket av Sun-Maid-russinen själva hemma.

Gust. F. Bratt & Co., Stora Badhusgatan 4, Göteborg.

Sun-Maid-Saffransbröd

Till vanlig god vetedeg sättes litet extra jäst, smör, socker Sun-Maid-russin och så mycket saffran, att degen får en vacker gul färg, varefter den får jäsa en stund. Den utbakas sedan till olika bröd, t.ex. långa längder, klippta eller flätade kransar, till mindre bröd, såsom Luciakronor, Kusar, Gullvagnar, Lussekattor eller annat.

Russinstänger

$\frac{1}{4}$ lit. mjölk, $\frac{1}{2}$ kg mjöl, 10 gr jäst, 2 msk socker, 1 msk margarin.

Till utbakningen: 3 msk margarin, 3 msk hackade Sun-Maid-russin, 2 msk socker.

Mjölken ljummas och arbetas tillsammans med margarinet och större delen av mjölet. Jästen utröres med något av mjölken och iblandas. Då degen jäst, inarbetas margarinet (3 msk) osmält samt de hackade russinen. Utbakas i smala stänger, som rullas i socker och få jäsa helt litet. Efter gräddningen få bröden torka i svag ugnsvärme.

ANVÄNDAS I 70% AV ALLA KÖK I SVERIGE

Svar: Om ni nöjer er med att sälja salvan till bekanta och deras bekanta samt möjligen i kommission i någon affär, behöver ni ej ha särskilt tillstånd. Är salvan bra, blir den snart känd och erkänd, och ni får så småningom en kundkrets.

Högtidsdag.

Fråga: Min chef låter mig så ofta erfara, att jag är en mycket "enkel" människa. Detta gör att jag känner mig bortkommen och tafatt många gånger. Är av arbetarefamilj men har fått boklig bildning (student). Har varit

mycket ute både i Sverige och utlandet, men som min chef är bördstolt, kan han på inget vis betrakta mig som en medmänniska eftersom han kände mina föräldrar. Nu har han om någon tid en högtidsdag. *I vilken form är det artigast att uppvakta?* Är så

ängslig att på något sätt inte bära mig riktigt juste åt? För en tid sedan hjälpte jag honom med ett extra arbete, som inte alls ingår i min tjänst. Han har inte ens en gång tackat för den hjälpen, som tog många timmar av min knappt tillmätta fritid. Min företräderska

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
**APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM**

Originalflaskor om 500 gram.

Fås å alla apotek.

Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Ditt barns väl och ve

ligger Dig närmare om hjärtat än något annat i världen.

Tänk då på, att Du grundlägger dess hälsa säkrast med Mellin's Food, som är den bästa möjliga ersättning för modersmjölken och därför fortfarande står främst av alla brukliga näringsmedel för barn.

Mellin's Food

Den föda, som ger krafter. Förordas av läkare. Pris kr. 2:75 pr burk.

Mellin's Food Biscuits rek. vid övergången till fast föda samt för svaga personer av alla åldrar. Pris Kr. 2:75 pr ask. Finnes på apoteken och i Drogaffärerna. Prov och broschyrer gratis fr. Mellin's Food Depot, Malmö.

Drick
SOLO-KAFFE

det bästa i marknaden
AKTIEBOLAGET
MALMÖ KAFFEKOMP.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de oödligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktigt hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

Låt alltid PRINS AV PARMA

smeka Edra kinder

med sin björkbalsamiska överfettade sammetslena Björk-tvål, innehållande naturens förnämsta skönhetsmedel med björkens friskhet och rosens doft.

Erhålles i alla tvålförande affärer till

75 öre

INTYG: Härmed får jag intyga, att Björk-tvål Prins av Parma endast innehåller för hyn välgörande beståndsdelar och att sammansättning och tillverkning äro av förnämsta slag.

HÅKAN SANDQVIST
Professor i Kemi vid Kungl. Farmaceutiska Inst., Stockholm.
Kontrollant vid Fabriksbolaget Parma, Stockholm.

FABRIKSBOLAGET PARMA - STOCKHOLM

var av fin familj, och hon uppvaktades med blommor o. d. för extra arbete. Kanske jag inte alls behöver taga någon notis om dagen?

En kuwad arbeterska.

Svar: Om ni har kamrater i arbetet, och de repartiserar om någon slags hyllning till chefen; bör ni naturligtvis vara med där-om. Är ni däremot ensamt biträde, behöver ni ej, under de förhållanden ni nämner, göra något annat än resa er, då chefen kommer in, och artigt säga något ungefär i den här stilen: "Jag ber att vördsamt få framföra mina lyckönskningar."

Hörapparät.

Fråga: Var och hos vem i Stockholm kan jag få köpa den så omtalade hörapparaten "Cochlea" för döva och lomhörda?

Nyinflyttad.

Svar: Vänd er till Svenska föreningen för dövas väl, Smålandsgatan 20, Stockholm. Där finnas alla möjliga hörapparater till avprovning under läkares råd och anvisningar. Mottagning tisdagar och fredagar mellan 10-12. (Lördagar 3-4).

Från Malmö bandageetablissemang kan ni rekvirera apparaten i fråga direkt.

Örontrummor.

För flera år sedan köpte jag från en prof. Plobner i Tyskland en sorts örontrummor. Denna firma har upphört att existera. Har hört att ny sort, Gorka örontrummor, finnes i marknaden, men var kan jag erhålla desamma. Har frågat och forskat överallt. Då jag vant mig vid att ha dessa örontrummor kan jag nu för hörselns skull inte undvara dem. Ytterst tacksam för hjälp och adress är

Zasa.

Svar: Se svaret till "Nyinflyttad".

Pensionsålder.

Fråga: Å debetsedlarne för personer, som uppnått pensionsåldern, står i stället för pensionsavgift olycksfallsförsäkringsavgift. Vad innebär detta? Har den, som betalar denna avgift, rätt till hjälp vid eventuellt olycksfall eller går det till en allmän pensionsfond?

Gammal prenumerant.

Svar: Olycksfallsavgift påföres endast den, som är arbetsgivare. Den står inte i sammanhang med pensionsavgiften eller vederbörandes ålder.

Olycksfallsförsäkring.

När ett bolag har sitt folk försäkrat i Riksförsäkringen, skall bolaget betala för de 35 första dagarna eller personen som blivit skadad gå förlustig om det? Vem skall betala läkare och resekostnader?

H. J.
Svar: Vid försäkring enligt olycksfallsförsäkringslagen i Riksförsäkringsanstalten äger den skadade arbetaren rätt till sjukpenning under de 35 första dagarna efter dagen för olycksfallet, den så kallade karenstiden, ävensom rätt till läkarvård m. m. under samma tid. Huruvida det är anstalten eller arbetsgivaren, som skall vidkännas kostnaderna härför, beror på försäkringsavtalet, om nämligen arbetsgivaren försäkrat sina arbetare även för karenstiden. I vilketdera fallet som helst äger den skadade att med sitt ersättningsanspråk vända sig till Riksförsäkringsanstalten, som har skyldighet tillse, att den skadade utfår sin rätt i detta avseende.

Möbelskisser.

Fråga: Var kan man billigast få skisser med beskrivning (och ev. mått för hemsnickare) till enstaka möbler?

Möbelintresserad.

Svar: Vänd er till Iduns rådgivare för heminredningar arkitekten herr David Blomberg.

Barnens hälsa — familjens lycka.

Rlena barn i alla åldrar återvinna snart hälsa och krafter genom en Vitasan-kur.

Dosering:

En liten tesked 3 ggr dagligen såvida ej läkare annat föreskriver. Pris pr stor flaska 2.25.

Finnes i apotek.

Vitasan

Fyrtornets Konserver

För säsongen inlagda

GRÖNSAKSKONSERVER

såsom Nässelkål, Spenat, Blomkål, Brysselkål samt Ärtor i högfina kvaliteter rekommenderas.

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG STRÖMSBRO

Oblekta, Blekta och Färgade Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket »SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer:
Stockholm 9646 - Växiö 500 - Örebro 20 63 - Hudiksvall 514
Sundsvall 30 03 - Umeå 141.

Cloettas

Montezuma-praliner

äro liksom Cloettas övriga praliner — exempelvis Louise, Sylva, Dessert, d'Or och à la Russe — utomordentligt välsmakande.

Tag det rätta — tag Cloetta

"Det är värmen som gör det".

Enl. Cappiello.

THERMOGÈNE-

är den kända vadden, som utvecklar lindrande och välgörande värme, som hämtar tillbaka blodet från de organ, vari det har samlat sig som en följd av hudens plötsliga avkylning, och främjar därigenom den naturliga cirkulationen.

Erhålles på alla apotek å kr. 1.25 per paket, som bär fabrikantens namnteckning:

Faudenhouer & Co
Athen

DAMERNAS EGEN

leverantör av ANTRACIT, KOKS, HUSHÅLLSKOL & BRIKETER heter alltjämt

"OLAUS OLSSONS" (Namnanrop).

Carl Ankarcrona:

När jag ser tillbaka.

Översten och Kommendanten i Stockholm berättar här om sina barndomsminnen, om kamratlivet vid regementena i Uppsala, Östersund, Halmstad, Stockholm samt om gamle kungen och hans tid — med smittande Ankarcronskt humör.

Uno Brander:

Hov och societet.

Sveriges främsta namn för 100 år sedan i intim och uddig skildring.

Ragnar Sjöberg:

Mrs Fitzherbert och Georg IV.

Den största, i sitt förlopp ofta drastiska hovskandalen i 1700-talets England — en mycket rolig kulturskildring.

Clara Tschudi:

Bismarck och hans hustru.

Ett idealäktenskap på samhällets höjder — en fin, ofta rörande roman ur livet.

Rikt illustrerade å kr. 7: 50.

LARS HÖKERBERGS FÖRLAG

Piska

och Renovera MATTORNA vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Priset är nedsatt till 90 öre pr glas.

Teckningslärarinna.
Fråga: Har lust för teckning och frågar därför om Idun ville upplysa mig om

- 1) Var någon skola finns för utbildandet av teckningslärarinna?
- 2) Vad fodras för att inkomma i skolan?
- 3) Hur stor kostnaden kan bli?
- 4) Hur lång lärotid?

"Rädlös 15 år"
Svar: 1) Seminariet för utbildande av teckningslärarinna är i Tekniska skolan i Stockholm.

2) Inträdesfordringar till kursen är realskoleexamen och grundliga förkunskaper i teckning. Alder lägst 18 år.

3) Årsavgiften 50 kr.

4) Utbildningstiden minst 3 år.

Audiens.
Fråga: Vill Idun vara god giva upplysning om hur man går till väga för att få audiens hos en kunglig person. Vidare hur man bör hälsa. *Fråguis.*

Svar: Man söker upp någon av den kungliga personens uppvaikning för att genom denne begära audiens.

För en herre består hälsningen i en djup bugning; för en dam i en djup nigning.

Svankrygg.
Fråga: Tacksam för upplysning ang. följande. Till vilken absolut kompetent auktoritet bör jag vända mig för att få felaktig hållning och s. k. svankrygg sak-kunnigt korrigerad? (Kanske prof. Haglund el. någon Mensendieck-lärarinna?) Är det möjligen för sent påtänkt, vid 30 års ålder? *Fru G-a.*

Svar: Om felet är mycket fram-trädande, gör ni bäst i att råd-fråga någon ortopedisk läkare för att få lämplig behandling. Är felet däremot obetydligt, torde det kunna arbetas bort med Mensendieck-gymnastik. Det är alls icke för sent vid 30 års ålder. Vad priset beträffar får ni nog offra litet, isynnerhet om det fordrar lång tid för behandlingen.

Målning.
Fråga: 1) Papper 308 har efter anvisning behandlats med rå linolja för att "bli pergamentspapper" avsett för lamp-skärmar. Bra och jämt till en början blir det snart nog "vatt-rikt" (el. flammigt). Vari ligger felet?

2) Beder så även få uppgift på namn å lacerade färger (för målning å skärm) och även namn på bästa fabrikkatet av färgerna.

Gammal prenumerant.

Svar: 1) Felet är nog att bestrykningen ej varit jämn utan tjockare på en del ställen. Detta i sin tur kan bero på att linoljan varit för tjock. Den bör spädas med terpentin, så att den blir lätt-flytande.

2) De färger, som användas till målning på pergamentspapper, äro vanliga artist- eller dekorations-färger i tuber. De senare lämpa sig bäst. Färgerna spädas med linolja och terpentin för att bli va-

Vad arbetet förstör måste crêmen reparera.

En viktig sak att betänka!

På husmoderns lott faller ofta disk, tvätt och kanske skurning, vilka grovgöromål förstöra händerna, göra dem röda och sönderspruckna. Låt F. Pauli's äkta Liljemjolk-Creme förebygga detta! Sedan arbetet är slut och händerna väl rengjorts, ingnid dem då med F. Pauli's äkta Liljemjolk-Creme, som är en balsam för huden. Den bibehåller händerna sammetslena och vita, trots grovgöromålen.

F. Pauli's äkta Liljemjolk-Crème

Finnes även överfet (blå etikett) för mycket torr hud och vid sträng köld.

AKTIEBOLAGET AMANTI'S Champoneringspulver

å 35 öre (för ljusare och mörkare hår) samt

Hudcream

(fet och torr) i smakfulla glasburkar å Kr. 2:— äro absolut nödvändiga medel för verklig hår- och hudvård.

Oöverträffade!

lacerande eller genomskinliga. Becker tillverkar dekorationsfärger och tillhandahåller även andra fabrikkat därav.

Spanien.
Fråga: Två damer, som under

nästkommande juni månad ämna resa ut till Syd-Frankrike och Spanien, önska en del upplysningar: 1) Uppgift på trevlig, mindre stad eller idyllisk bondby på Pyrenéernas sluttningar. 2) Billiga men respektabla hotell eller

pensionat i Madrid, Polido, Barcelona och San Sebastian. Finnas hospitz i dessa städer? Kanske kan någon av Iduns läsare rekommendera någon trevlig ort i Nordspanien för junivistelse. 3) Finnas några spanska rese-

skildringar eller romaner, i översättning, som ge en god inblick i seder och förhållanden i våra dagars Spanien? *Dos senioritas.*

Svar: 1) En ovanligt trevlig ort är Bagnère-de-Bigorre, som ligger i närheten av Lourdes. Därifrån kan göras intressanta utflykter och bergbestigningar.

2) I Spanien bör man akta sig för de billiga hotellen, såvida man sätter värde på hygien och snygghet. Vill man ha någon slags trevnad, är det bäst att bo på de bättre hotellen. Följande kunna rekommenderas: I Madrid Grand Hôtel Arénal. I Barcelona Palace Hôtel, I Toledo Hôtel de Castilla och i St. Sebastian Hôtel Biarritz. Den senare platsen är härlig under juni. I det inre av landet kan knappt en turist hårdta ut för värme efter 15 juni.

3) Spanska nutidsförfattare, av vilka romaner blivit översatta till svenska, äro Valdés, Pio Baroja, Concha Espina och Blasco Ibáñez m. fl.

De bästa moderna reseskildringar från Spanien ha till författarenamn Ramsay och d:r Engström.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Ynglingen som är nervös inför studentexamen.

Svar till "moder". Huruvida privatlektioner äro lämpligaste medlet för att hos ynglingen få fram det, som behövs, för att han skall kunna klara examen, är ej så bergsäkert. Måhända har en alltför nagelfarande kritik framkallat den osäkerhet i behandlingen av modersmålet, som han tydligen lider av. Privatlektionerna komma att ytterligare bli ett kritiserande av smått och stort.

Vid den ålder ynglingen nu har, sitter i hans minne en rikedom på råd och anmärkningar, måhända givna av olika lärare och därför i flera fall avvikande från varandra och såmedelst görande ynglingen osäker. Ett gott råd giver man helt visst, om man råder honom, att för det första tänka på att "B" är tillräckligt för examens erhållande. Han skall skriva så enkelt som möjligt. Inga invecklade meningar, så undgår han kommafel. Inga märkvärdiga ord, så undgår han stavfel. Anspråklös planläggning, t. ex. tidsföljden. Skriva vad han hört, läst eller sett, helst det senaste, ty det är lättast att koncentrera sig på. Det är nämligen det nödvändiga vid svenskskrivningen, att man håller tankarna samlade omkring det, man skriver. Skolungdomen tvingas ofta nog att tänka för mycket på hur läraren vill ha skrivningen och detta vällar osäkerhet. Vad ynglingen behöver är förmåga att själv bedöma, vad som är korrekt eller icke. En skrivning som saknar interpunktionsfel och stavfel, får nog anses korrekt, även om den saknar alla finesser. Målet är alltså en korrekt kria.

I en bokhandel kan han få köpa någon enkel handledning i planläggning av svenska uppsatser. De senare årens studentämnen äro upptagna i somliga av dessa. Toge ynglingen en stund varje söndag till att på egen hand skriva uppsatser med ledning av en sådan handledning och sedan uppsatsen fått ligga några dagar, själv korrigerade densamma, vad stavfel beträffar med ledning av ordlista, vad interpunktion angår genom satsanalys, så skulle han tränga in i ämnet på ett helt annat sätt än någon lärare kan hjälpa honom till med sin undervisning. Detta sätt att lära ungdom själv kritisera sina skripta är praktiserat med gott resultat. *Arbetsglädje* följer med detta sätt

HORNIMAN'S

THE

med 100-årigt världsrykte

"BOUDOIR" kvalité i bleckburkar

"SUPERIOR" kvalité i aluminiumfodrade paket

LEICHNERS

Fett-Puder

Varje kvinna blir föryngrad genom användande av Leichner-puder. En ask Leichners puder på Edert toalettbord gör varje annat puder överflödigt. Leichners fettpuder, sedan generationer omtyckt av vackra kvinnor, har undergått filtrering genom det finaste silke, och det på vetenskapliga rön grundade preparatet innehåller blott de allra finaste ingredienser. — Vid dans, sport och på resor, överallt där annat puder icke sitter kvar erhåller Eder teint genom Leichners puder just den fina mjuka färgtonen. En lätt beröring med detta puder borttager rodnad och blankhet och verkar dessutom uppriskande och välgörande på huden.

LEICHNER

Parfymör
BERLIN, Schützenstrasse 31
Wien - Paris - London

Mot insändande av 40 öre; eller ännu bättre och fortare: gå genast till Eder leverantör och begär den för Eder lämpliga färgschatteringen på Leichners fettpuder.

att arbeta under självkontroll. Gör ett par försök! Skriv upp och numrera alla de råd angående skrivningar, klassläraren givit. Skriv en uppsats enligt en enkel plan! Skriv utan att tänka på annat än att följa planen! Gå sedan till överarbetningen! Läs igenom uppsatsen och gör ändringar enligt råd 1! Läs åter igenom den och ändra enligt råd 2! Fortsätt så med så många genomarbetningar, som behövas!

Mitt råd är billigare än rådet om flera lektioner under ledning av annan person. En lärare får ej taga ersättning för undervisning i sitt eget ämne vid sidan av klassundervisningen. Har emellertid ynglingen vilja till arbete, så kan han på egen hand hjälpa sig till ett B. i studentexamen.
En.

Svar till "Rädda Lisa". Den viktigaste frågan är icke huruvida ni bör omtala er hemlighet för er fästman, utan huru ni skall bli va frisk. Ni är nervsjuk och synes icke hava på allvar försökt att bekämpa er sjukdom. Ni bliver icke bättre genom att undvika det som ängslar er, utan genom att tvinga er själv att göra just det ni är rädd för. Försök och ni skall få se att ni kan! Så småningom kommer er rädsla att minska, för att till slut kanske helt försvinna. Men det tager tid. Ju förr ni börjar, desto större utsikter att lyckas. Om ni vill tillskriva undertecknad, skall jag gärna giva eder råd, grundade på erfarenhet från ett liknande fall. Min adress finnes på Iduns redaktion.

En deltagande syster.

Svar till Rasbiologiskt intresserad lärarinna. Är ni inte mera än 38 år, behöver ni inte oroa er alls. Mången har ju gift sig mycket senare och fått präktiga barn. Jag vet fruar, som fått barn vid 50, ja, 52 års ålder. Jag kände en sådan fru, vars yngste son lever ännu och är en kraftfull, präktig människa, gift och fader till utomordentligt begåvade barn. Med er ålder är det således ingen fara. Men ni får inte grubbla över det där ni nämner, ty då tröttnar ni ut er fästman. Alltså, gift er bara. Och var lugn och lycklig.
Ebon.

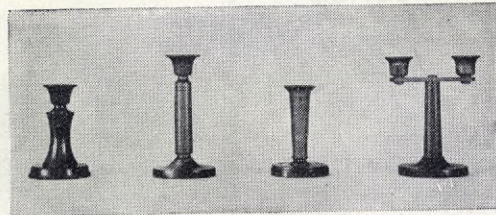
BOKNYTT

Småstadsliv i Cranford av Elizabeth Gaskell. Wahlström och Widstrand. 5:75. En bok som är vad den ger sig ut för, skildring av småstadsliv. En äkta engelsk bok med en mängd älskvärda och originella personligheter, alltifrån den gamla kaptenen med basröst och till den rörande gamla missen med sina nötta hårklädsor. Lättläst och roande.

Norrullsligan och Pennskaftet. Elin Wagners bästa böcker och de som otvivelaktigt skola överleva många av hennes senare, ha utkommit i nya upplagor, resp. 6 och 10. Rekommenderas livligt.

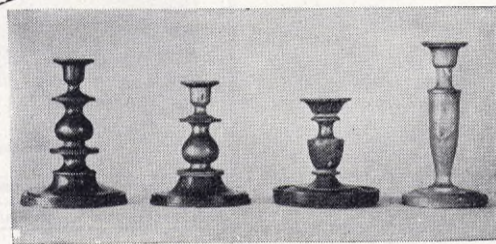
Peter Schlemihls sällsamma historia av Adalbert von Chamisso, Norstedt. 3:75. Schlemihl, mannen som inte hade någon skugga, hör till den klassiska litteraturen och bör alltså läsas därför men det är dessutom en mycket underhållande historia som kan njutas utan något påbud. Boken är nu i ny upplaga med en inledande studie av Olle Holmberg. Illustrationerna från originalets upplaga bilda för en gångs skull ett undantag från regeln att man ogärna bör sätta gamla dukar på ett nytt kläde. I all sin naivitet passa de fortfarande bra samman med texten.

Rudolf Värnlund: Ja och Nej. Bonniers förlag. En ganska ut-

Liljeholmens Ljusstakar

Studera vår nya katalog över MALMSTEN-STAKAR m. fl. modeller. Illustrationerna visa prov på stakarnas användning vid dukning, rumsinredning etc. Erhålles hos större återförsäljare av Liljeholmens ljus eller vid rekvisition från fabriken (Postadress: Stockholm 11).

Elektr. Belysningsarmatur
Belysningsglas
Hushållsglas
Prydnadsglas
"Pukex" ugnformar av
eldfast glas

BÖHLMARKS
STOCKHOLM SÖ.
Högbergsgatan 19-25 Norrmalmstorg 4

Lämplig julgåva

till nytta i varje familj.

ASTRAS FÖRBANDS- och MEDICINLÅDA

No 1.

Innehåller medikamenter till in- och utvärtes bruk, bomull, bindor, gas, kompresser, instrument o. utförlig bruksanvisning. Försäljes komplett endast genom apotek. Pris 25 kr.

LUX

Klokheten

bjuder att välja
dammsugaren

LUX XI

DET ÄR LÄTTARE ÄN MAN TROR.

Vad då? Jo, att göra en bananrätt. Bananer är frukt och mat, sätt fram en skål, och — det är serverat. Vill man ha något riktigt extra men ändå lättlagat, gör man en bananrätt med ledning av vår nya receptsamling. Fyll i kupongen! Men märk, att recepten utarbetats på

SE, SÅ ENKELT
DET ÄR ATT LAGA
EN BANANRÄTT!

Nya recept från
A.-B. BANAN-KOMPANIET.

JAMAICA-BANANER

från

A.-B. BANAN-KOMPANIET

V. g. posta denna kupong omedelbart.

A/B *Banan-Kompaniet*, Stockholm.

Sänd mig gratis i ex. av Eder nya illustrerade receptsamling: "Se, så enkelt det är..."

Namn:

Adress:

Min handlande är:

Gata:

Vad varje kvinna vet

är att Drott är garantimärket på eleganta, välgjorda och billiga armbandsur. Ankarverk, 15 rubiner, 14 och 18 karat, mångfaldiga boettformer, konstnärligt utselade, fr. kr. 59:— Drottarmbandsuren finnas också i guldbelagda boetter, 10 års garanti, moaré eller fjädrande armband från kr. 39:— Bese prov hos urmakare!

Giv henne ett Drott-ur!

Varje Dam

inbjudes att bese det nya, moderna lager av korsetter och gördlar från Englands, Amerikas och Frankrikes förnämsta fabriker. Provingar utföras av därtill kompetenta korsettierer. Ändringar, om så fordras, utföras gratis. TWILFIT, Nybrog. 11, Stockholm. Katalog sändes gratis o. portofritt.

Köp

Gislaveds
GALOSCHER!

I parti hos

Akt.-Bol. Nordisk Skoindustri,
Stockholm. R. T. 338 96.

förlig variation av temat om "köttets lust och själens obotliga ensamhet" för att ännu en gång begagna den Söderbergiska frasen. Hjalten, en idealistisk student, anstränger sig att få den unga vitala bondflickan han älskar, att dela hans intellektuella intressen. Som hon besvarar hans känslor, vill hon gärna göra honom till viljes även i detta, och till en tid går allt bra. Men en dag tar hennes sensuella natur ut sin rätt, och när frestaren, en framstående atlet med oemotståndlig tjuskraft, uppenbarar sig, ger hon i ett svagt ögonblick vika. Förgäves erbjuder studenten henne giftermål. Hon är trött på filosofiska spekulationer och föredrager tills vidare atleten. Därmed är hjältens öde beseglat. Efter en förtvivlad själskamp kastar han allt överbord, mister sin tro på livet och utvecklar sig via blaserad världsman till förfallen bohemi. "I jazzens virvlar" möter han ännu en gång sin ungdoms älskade, men förgäves söka återfinna sitt forna lyckorike. Hoppet att återfinna varandra och sig själva gäckas åter och åter. Det är i denna stämning av hopplöshet och nöjeströtta desillusioner skildringen har sin styrka. Några nya synpunkter på problemen eller någon väg ur eländet visar förf. icke.

G. Martins; *Granit*. Ahlén & Åkerlunds förlag. Författaren för oss in i en starkt lokalfärgad miljö med västkustens mäktiga klippor till bakgrund. Hur väl känner man inte igen denna storslagna och karga natur, denna härdiga befolkning, som arbetar politiserar och älskar med samma lugna, jämna intensitet. Bäst lyckas kanske författaren i sin skildring av starka vederhäftiga arbetare, bland vilka den ståtliga representanten är bokens hjälte Johan Hård, som efter en lysande bana som fackföreningspamp i tidens fullbordan stiger fram och övertar ledningen av stenhuggeriet efter den tyskfödde disponenten. Men även denne med sin ytliga välvilja och opportunistisk liksom hans förnämitetränande fru och käcka dotter äro raskt och säkert teknade, sedda med gott humör och välvillig ironi. Ganska roande äro också de små glimtarna ur Göteborgs societetsliv och den förnämna hushållsskolan, där flickor av fin familj mottagas. En frisk och verklighetsmättad västkustskildring, vars bästa gestalter väl svara till Wilhelmsons kraftiga vignetfilm. E. M.

Tartarin från Tarascon av Alphonse Daudet med akvareller och teckningar av Kurt Jungstedt. Bonnier. 9:50. Den odödliga Tartarin, alla gascognares hjälte, mannen med dubbelmuskulerna, möss- och sedermera lejonjägaren har stått upp igen i en ny upplaga och med samma nöje som förr bekantar man sig med denna Daudets överdådigt roliga skapelse, den skrytsamma, skrävande, godmodiga, lättlurade och bedragna Tartarin, Falstaffs och Don Quixotes värdiga broder. Handlingen börjar i Tarascon och fortsätter i Algeriet dit Tartarin begivit sig för att släcka sin blodtörst på lejon. Det är av ett visst intresse att läsa hur Daudet på sin tid bedömde sitt land som kolonialmakt. Inte hade han mycket aktning till övers såsom framgår av följande citat:

"Ett vilt och i upplösning statt folk, som vi civilisera genom att giva det våra laster. Den grymma och okontrollerade myndigheten av infödda ståthållare, som gravitetiskt snyta sig i hederslegionens breda band och för minsta ord piska folk på fotsulorna. Den samvetslösa rättskipning, som utövas av kadis med stora glasögon, koranens och lagens tartyffer som sälja sina do-

Hushållsvågar

äro de enda absolut tillförlitliga.

I hemmet äro de en oundgänglig hjälp vid kontroll av gjorda inköp, vid matlagning etc. Lindells hushållsvågar äro utan fjädrar och kuggrelse, och de enda vågar vars utslag äro beroende av varans placering på skålen. Se till att den väg Ni köper är pryddig, hållbar och tillförlitlig, se till att Ni får en från

LINDELLS VÅGFABRIKS A.-B., Jönköping.

Kunna erhållas i varje väl sorterad järn- och bosättningsaffär.

NYTT FRÅN PARIS

Generande
Hårväxt
försvinnet med

DIXORASE

Garanterat
oskadligt.
I tuber à Kr. 1.25
och 2.50.

LA VELOUTY

Ger skönhet åt Ansikte, Hals,
Byst, Armar och Händer.
I tuber à Kr. 0.75 o. 2.50.
Ersätter Crème o. Puder utan att
smeta.
3 färger: vitt, gult o. naturell.
DIXORS NEDERLAG
22 Birg.-Jarlag., Sthlm. N. 569.

EN BOK FÖR KVÄLLSBRASAN:

*Under
Italiens
Sol*

NUTIDSROMAN

AV

GERDA HELLBERG-CASTELLI

Allcock's

Inregistrerat handelsmärke: 25176

Plåster

EAGLE BRAND

Världens mest
betydande utvärtes
läkemedel.

Hosta, förkylningar, klena lungor.
Allcock's Plåster verkar såväl förebyggande som läkande. Förhindrar sviter av förkylningar.

Reumatism i skuldrorna undviks genom användande av *Allcock's Plåster*. Ailiter användas detsamma som medel mot styvhet och ömhet i musklerna.

Allcock's är ett absolut äkta, poröst plåster. Det är ett universalmiddel, som säljes å alla apotek över hela den civiliserade världen. Kan påläggas varhelst smärta uppstår.

Är Ni i behov av ett piller,

tag då **Brandreth's Piller** (Etabl. 1752)

Inregistrerat handelsmärke: 266 22.
Användes mot förstoppning, gallejuka, huvudvärk, svindel, dålig matsmältning etc.

Till salu å alla apotek.
745 **ALLCOCK MANUFACTURING CO., BIRKENHEAD, ENGLAND.**

Några TULO i en kopp
med kokhet mjölk gör susen
när man känner sig förkyld
och hes och matt och frusen.
"Den lille halsläkaren"

Vid blåst o. kyla
är **CRÈME de CHOLEPALMINE**
det bästa skyddet för huden
LARS MONTÉN • STOCKHOLM

NUTRIGÉN

Även blommor behöva näring!

Bästa och billigaste växtnäringssmedel är Nutrigén. Förpackn. fr. 75 öre pr st. Säljes hos alla välsorterade färg- & kemikaliehandl.

Tekn. Fabriken Jofur, Stockholm.

En tvål med den dubbla egenskapen
att rena huden och göra den vacker.
M. ZADIG, MALMÖ.
H. M. Konungens Hovleverantör.

Lyckan kommer
Lyckan går
Lycklig den en

Singer för

mar liksom Esau sin förstfödslo-
rätt, för en tallrik ärter eller
kousskouss (kött stekt i olja) med
socker. Utsvävande och supiga
kaider f. d. skoborstare hos nå-
gon general Yusuf som dricka
sig rusiga av champagne tillsam-
mans med mahoniska tvätter-
skor och hålla kalas på stekt fär-
kött, medan framför deras tält
hela stammar äro nära att dö av
hunger och slåss med hundarna
om överlevorna av deras herrars
kräsliga måltid."

Den festliga bonhomie som vi-
lar över Tartarins figur har teck-
naren mycket lyckat återgivit.
Skada bara att bristen på en
zoologisk trädgård hindrat konst-
nären att studera hur en kamel
verkligen ser ut. Det resultat
han nu kommit till påminner
snarast om de valhanta försöken
av Olle med värs. *Celestin.*

Ett enastående översättnings-
verk. Platons skrifter i svensk tolk-
ning av Claes Lindskog. 6:te delen,
Gebers Förlag. 4:75. Den essay
över Platons liv, verksamhet och
lära, som utlovades i första ban-
det, förligger härmed från prof.
Lindskogs hand. Författarens av-
sikt med denna essay samman-
faller helt med det mål han satt
sig före med sin översättning:
att göra Platon känd och för-
stådd av den svenska allmänhe-
ten. Lektorn får genom prof.
Lindskogs välskrivna översikt en
inblick i vad människan Platon i
så rikt mått skänkt samtids och
eftervärd. Det är också tydligt,
att många års studium av Platon
skall ha givit förf. nya och själv-
ständiga synpunkter på vissa
spörsmål. Med denna sjätte del,
som även innehåller person- och
ortsregister, har författaren och
förlaget avslutat ett översätt-
ningsverk, om vilket det sagts,
att det kan betecknas som en av
de värdefullaste vinnningar vår
översättningslitteratur någonsin
gjort och som ingen välskött
svensk boksamling, offentlig eller
enskild, får sakna.

Svensk litteratur i Polen. Nam-
net Bukowski är känt i Stock-
holm icke blott genom den av
en polack med samma namn
grundlagda stora antikvitetsaffä-
ren utan också genom en ättling till
sagda person Constantin Bukow-
ski som vistats rätt mycket i vårt
land och i sitt hemland på allt
sätt söker verka för vidgad kän-
nedom om Sverige. Bl. a. sker
dessa genom översättningar från
vårt språk. Senast har han på
polskt förlag utgivit en översätt-
ning av Gustaf Jansons roman
Lögnerna. Redan 1912 gjorde
Bukowski den svenska författa-
rens bekantskap och fick skrift-
ligen hans tillstånd till översätt-
ningen. Kriget och dess sviter
ha gjort att det dröjt med utgi-
vandets men slår denna bok an är
det hr Bukowskis avsikt att fort-
sätta med att införliva andra av
Gustaf Janssons arbeten med
polsk litteratur.

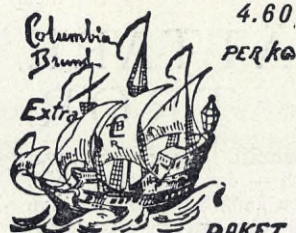
BREVLÅDA

A. Sbg. undrar om en blygsam
plats finnes för nedanstående ra-
der:

"Den gången du svor mig att tro-
gen bli,
— det var i vår ungdomsvår —
Det minnet liknar en vek melodi,
vars eko till hjärtat går.
Och var än min dagsmöda aldrig
så tung
blev jag förvandlad, blev leende
ung,
när innerst jag hörde en sång:
"Det var en gång."

Eftersom en gång är ingen gång
får väl A. Sbg. sin önskan upp-
fylld. Och att platsen är blygsam
nog kan ju inte förnekas.

LUCKA UTSÖKTA
KAFFEBLANDNING

4.60 PER KG
PAKET
FRAKTFRITT 2 1/2 KG = 11.50
PERCY F. LUCK & STÖCKHOLM.

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta hår-
medel och överträffas icke av
något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 3.25

Erhålls hos alla 1:sta
klass Parfymeri, Damfri-
sering och Drogeriärer.

Ensamförsäljare:

MADSEN & WIVEL, Köpenhamn.

Nyströms
Pianinon o. Orglar
Svenskt kvalitetsmärke
HIRSCHS PIANOMAGASIN A/B
Konserthuset, Stockholm

Begär
hos Eder handlande

Inregistrerat Varumärke.

Erkänt som det
förnämsta Skånebrödet.
A.-B. DE FÖREN. BAGERIERNA
— Ystad —

Äkta Valnötsdekott

(mot grått hår) — välgörande för här-
ret — 2:75 pr fl. M. Zadigs Parfy-
meri, Malmö.

Vackra julgranskarameller

i papper. Nyhet, hemslöjd, välgjorda,
goda. 1/2 kg. 3:25, 1/4 2:— sändes
mot efterkrav från Lilla Eksäg, adr.
Strängnäs. Över 5 kg. rabatt.

Lämplig present

Carl Larssons praktverk

"SVENSKA KVINNAN
GENOM SEKLEN"

10 FÄRGTRYCKSPANSCHER

Inbunden med av konstnä-
ren komponerad pärm.

Kr. 5:—

Portofritt mot insänd likvid
i postanvisning.

IDUNS EXPEDITION
STOCKHOLM

Gymnastikdirektörsexamen
avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga
elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet

Ny kurs begynner i början av sept.
Prosp. Major J. G. Thulin, Lund.

Några unga, bild. flickor

kunna i officersfam. på egendom nära
Sthlm under erfaren husmors ledn. er-
hålla undervisn. i hushåll o. vad till ett
finare hems skötsel hör samt kläd- o.
linnesöm, handarb. o. vävn. för dugl.
lär., samt utm. musiklektioner. Trevl.
gästr., glatt hemliv, god omvårdn. Ten-
nis. Ny kurs 20 jan.—20 maj. Närm.
gen. Majorskan E. Carlquist, Järna el.
tel. Palkrog 24.

Engelska talas

på mitt landsställe utanför London,
där jag tar emot unga damer. Jag
har den bästa svenska utbildning och
innehar diplom i engelska och tyska
språket samt litteratur, i vilka ämnen
undervisning meddelas. Tillfälle till
tennis och golf. Bil står till förfogan-
de. Mycket moderata priser. Utmärkta
svenska och engeska referenser. Svar
till "D. D.", Iduns exp. f. v. b.

Bomullssäcker,

amerikanska, en gång använda för
mjöl, felfria, kraftiga och slitstarka,
75x110 cm. kr. 1:50 pr st. pr efter-
krav + porto. Minsta parti 10 st.
Särdeles lämpliga för lakan, handdukar
etc.

Reel betjäning. Klipp ur annonsen.
SVENSKA SÄCK AKTIEBOLAGET
Carlsгат. 69, Malmö. Tel. 8592—8593.

**LEDIGA
PLATSER**

Hvita Kors-syster

sökes av Svensk banktjänsteman, bo-
satt i Paris att värda 2 1/2 års flicka
samt baby som väntas i januari. God
lön och fri resa garanteras (årsengage-
ment). Någon kunnighet i franska
språket önskvärd. Betygsavskrift och
foto sändes till "Nära Boulognersko-
gen", Annon-Krantz, Göteborg f. v. b.

Ung, bildad, musikalisk

fransyska, kunnig att undervisa i fran-
ska språket kan till våren erhålla god
plats i liten fam. (ej småbarn) i syd-
svensk stad. Villkorligt är att den sö-
kande skall kunna tala engelska. Svar
med ålder, ref., lönepret, till "Nybör-
jare i franska", Svenska Telegramby-
råns avdelning, Malmö.

**PLATS
SÖKANDE**

VAVLÄRARINNA söker plats som så-
dan eller på hemslöjdsmagasin nu el.
efter jul. Är kunnig i all sorts vävnad,
även gobelin, knyppling o. läderplastik.
Svar till "Mycket goda betyg", Iduns
exp. f. v. b.

Medelålders dam,

Röda-Kors-syster, hushållskunnig, önskar
förestå litet välordnat hem för
äldre dam el. herre, nu el. senare. Svar
till "Uppgift", Iduns exp. f. v. b.

21-årig

bildad flicka önskar plats i familj som
hjälp och sällskap. Kunnig i alla hus-
liga göromål, handarbeten samt musi-
kalisk. Svar till "J. B.", Palms An-
nonbyrå, Göteborg.

PENSIONAT OCH INACKORDERINGAR

Vilohemmet Charlottenborgs slott

Julgäster mottagas. Sportterräng, skog
och sjö. Gott bord, Goda, varma rum.
Hemliv. Piano, radio, kvartslampa.
Mod. priser. Ref. T. F. Tel. Motala
725. Adr. Motala V.

Nervklena

emottagas i Dala Fäggeby Vilohem i
Södra Dalarna. God värd. Badrum,
v. c. Prospekt på begäran. Tel. Dala
Fäggeby 15, postadr. Anstahyttan.

Julklappsboken framför andra!

Hagbard Isberg
En bok
för Mor och hennes små

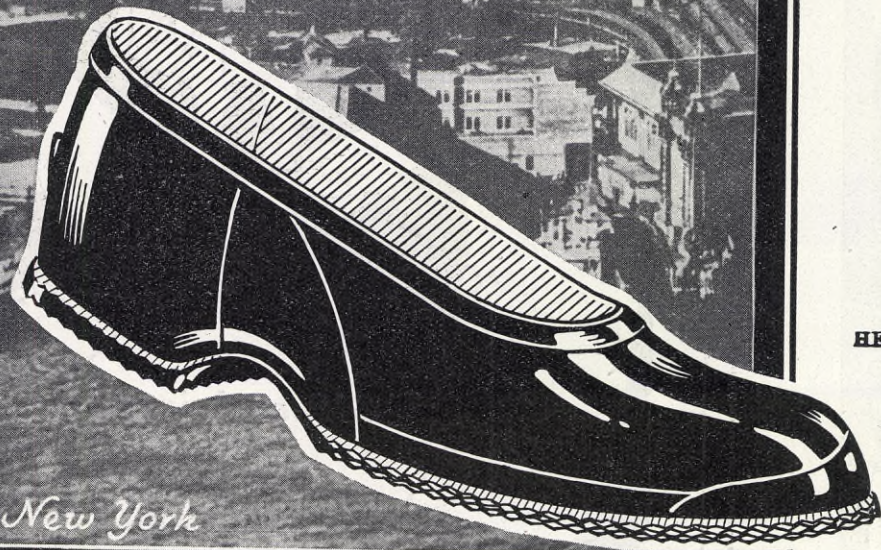
Omslag i fem färger samt
8 helsidesbilder i trefärgstryck
och 16 teckningar i texten
av *Annicka Lindeberg*

Musik av
Herman Åkerberg och Emil Nordström

213 sidor. Format 230x175 mm.
Häft. 4:75, inb. 5:75, helt, vitt lärtsband 6:25
— I varje bokhandel —

Svenska Kyrkans Diakonistyrelses Bokförlag

Överallt

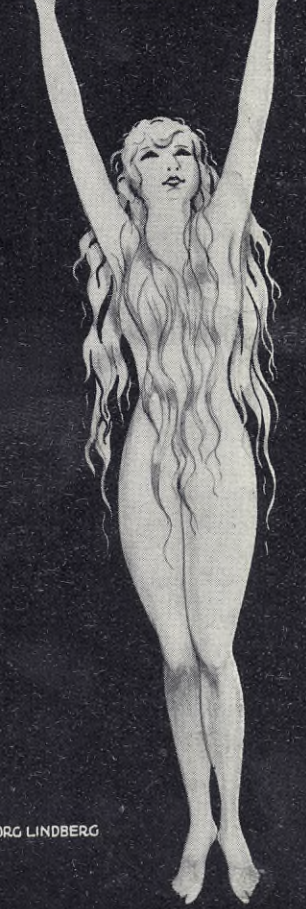
finner Ni
TRE TORN

Helsingborgs galoscher. Överallt vinna Tre Torn fabrikat marknad på grund av idealisk passform till varje gängse skomodell, bestående elegans och utomordentlig slitstyrka. Överallt stå de högt i kurs för sin stora elasticitet och ytans höga glans. Tre Torn galoscher, snowboots och stövlar äro

de förnämsta.

HELSINGBORGS GUMMIFABRIKS A.B.
HELSINGBORG.

GEORG LINDBERG

*En
verkligs katt*

för hudens vård är en
god, balsamisk tvål.
Ni får en ungdomlig,
klar och frisk hy ge-
nom dagligt bruk av

YvY-tvålen

A.-B. YvY-Fabriken,
YSTAD.

**Närande
Billiga och Goda**

bli alla rätter

av

**Svenska
Makaroner**

PROSSDORF

**Güter-
manns
Sylfilke**

Sådana kringlor

bakas med
**EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL**

Prövat i Svenska
hem sedan 50 år.

Andersson m 31